VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8182. szám | Kedd, 1971. július 13. | 4 oldal, 30 bani

Meg kell értenünk, hogy egész ideológiai tevékenységünket a munkásosztály világ- és életszemléletére, a dialektikus és történelmi materializmusra kell alapoznunk. Csak így járulhatunk hozzá a marxizmus-leninizmus továbbfejlesztéséhez a mai kor feltételei között.

NICOLAE CEAUȘESCU elvtárs expozéjából

NICOLAE CEAUȘESCU ELVTÁRS EXPOZÉJA

az ideológia, valamint a politikai és kulturális-nevelő tevékenység terén dolgozó pártaktíva munkatanácskozásán

Elvtársak!

A pártaktivának az ideológiai, valamint a politikai és kulturális-nevelő tevékenységgel kapcsolatos munkatanácskozásán a X. pártkongresszus irányelvei fényében elemezni kívánjuk az ideológiai és nevelő tevékenységet és intézkedéseket hozni e tevékenység javítására, szocialista társadalmunk uj fejlődési szakaszának megfelelően.

A tanácskozáson részt vesznek a megyei pártbizottságoknak a propaganda és kérdéseivel foglalkozó titkárai, vállalati és falusi, kulturális intézményi, egyetemi központi párttitkárok, közép- és felső foku oktató káderek, tudósok, irók, képzőművészek, zeneszerzők, filmszakemberek, tömegszervezeti aktivisták, a Központi Bizottság Propagandabizottságának és Sajtó- és Kulturügyi Bizottságának tagjai, a központi és helyi sajtó számos főszerkesztője. Megállapithatjuk tehát, hogy jelen vannak az ideológiai és a kulturális-nevelő tevékenység szektorának alapkáderei.

Hogy jobban megértsük, mi tette szükségessé, hogy a Végrehajtó Bizottság elé terjesszük a párttagok, az összes dolgozók marxista-leninista nevelését célzó politikai-ideológiai tevékenység javítására vonatkozó javaslatokat és ennek az értekezletnek az összehivását, emlékeztetnünk kell a Román Kommunista Párt X. kongresszusán megszabott általános irányvonalra. Mint ismeretes, a kongresszus tüzetesen elemezte a hazánkban végbement nagy forradalmi átalakulásokat, valamint a világviszonylatban folyamatban lévő óriási változásokat, és meghatározta pártunknak, Románia Szocialista Köztársaság kormányának alapvető bel- és külpolitikai irányvonalait, orientációját.

Ismeretesek azok a történelmi győzelmek, amelyeket a román nép, élén a munkásosztállyal vivott ki az ország szocialista átalakításában. A szocializmus végérvényesen győzött Romániában, a román népet a világon senki nem tériheti le sem most, sem a jövőben a szocializmus és a kommunizmus utjáról. Ezeket a történelmi győzelmeket megfeszitett osztályharccal, rendkivüli gazdasági-társadalmi körülmények között értük el. Ismeretes, milyen helyzetben volt Románia 1945-ben: fejletlen gazdaságu ország voltunk, amely óriási pusztitásokat szenvedett el a háboru idején, s nagy külföldi fizetési kötelezettségei voltak. Ez a helyzet még sulyosabbá vált mind az aszálvos évek után, mind az uralkodó osztályok szabotázsa, a külföldi reakciós, imperialista erők azon kisérletei következtében, hogy a belső reakciót támogassák uralmi pozicióik megtartásában. Ugyanakkor meg kell emlitenünk ennek az időszaknak a bonyolult nemzetközi helyzetét is.

Ilyen feltételek között tért rá a munkásosztály, a kommunista párt vezetésével, a társadalom átalakitására, a politikai hatalom kivivására, a szocializmus megteremtésére hazánkban. Érthető, hogy mindezek nagy erőfeszitéseket igényeltek a munkásosztály, a parasztság, a néphez hü értelmiség, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozók részéről. Méltán hangsulyozzuk itt is —, mint ahogyan a párt 50. évfordulóján hangsulyoztuk — pártunk marxista-leninista politikájának nagy érdemét: pártunk tudta, hogyan egyesitse az összes dolgozók erőfeszitéseit és hogyan vezesse az egész népet a szocializmus megteremtésének győzelméhez. **(Hatalmas taps).**

Milyen a mai Románia arculata? Pártunk marxista-leninista politikájának, a szocializmus épitésére irányuló politikájának valóra váltása nyomán, az általános objektiv törvények alapján és szem előtt tartva Románia konkrét gazdasági-társadalmi feltételeit, országunk erős ipari-mezőgazdasági ország lett, gyorsan fejlődő és korszerüsödő iparral, lendületesen fejlődő szocialista mezőgazdasággal. Mint tudják, a jövő évben lesz tiz éve, hogy befejeződött a szövetkezetesités, ami szintén óriási történelmi győzelem volt, igazi forradalom a román parasztság és a román falu életében és megvitotta az utat mezőgazdaságunk felvirágzásához, a parasztság társadalmi, anyagi és szellemi szinvonala emelkedéséhez. Elmondhatjuk tehát, hogy szocialista épitési tapasztalatunk igazolja az ország iparositási vonalának — az uj társadalom megteremtése kötelező feltételének — helyességét, mind pedig a mezőgazdaság szövetkezetesitése, szocialista alapon történő megszervezése vonalának helyességét, ami szintén kötelező feltétel a szocializmus végleges győzelme szempontjából. Az összes termelőerők szocialista alapokon való fejlesztését biztositó egységes szocialista gazdaság megvalósitása nélkül elképzelhetetlen a szocializmus győzelme, enélkül nem beszélhetünk a kommunista társadalom megteremtésére való áttérésről. **(Hatalmas taps).**

Miért hangsulyozom ezeket elvtársak? Azért, mert propagandánkban és ideológiai tevékenységünkben feledésbe merültek ezek a dolgok, mellőzték ezeket, ami nem válik javára sem a pártnak, sem népünknek, sem pedig az ifjuságnak — mert nem adunk lehetőséget neki arra, hogy megismerje, mi volt a multban, milyen nehézségek árán és hogyan kellett megvalósitanunk a szocializmust, minek köszönhető népünk, ifjuságunk mai helyzete és mai körülményei — de nem jó ez nemzetközi szempontból sem, mivel az uj rendszer épitésében szerzett tapasztalataink — mint minden szocialista ország tapasztalata — nemzeti közkincset is jelent egyben. Igaz, minden pártnak, minden egyes ország munkásosztályának magának kell kijelölnie politikai vonalát, a társadalom szocialista átalakitásának utját, ám, azon országok tapasztalatainak a tanulmányozása, amelyek megvalositották a szocializmust, szükségszerüség az uj társadalmi rendet épitő minden egyes ország, s elmondhatjuk, az egész forradalmi mozgalom számára. Ismeretes, hogy amikor országunk rátért a szocializmus utjára, a Szovjetunió — az első szocialista ország — tapasztalatainak tanulmányozása és felhasználása fontos tényezője volt fejlődésünknek. Egyébként ugy hiszem, hogy ezt a tapasztalatot tanulmányozták és felhasználták az összes szocialista országok. Ma, amikor tizennégy ország létezik, amely különböző társadalmi-gazdasági feltételek között épiti az uj rendszert, tapasztalataik közkincset jelentenek. E tapasztalatok tanulmányozása rendkivül nagy jelentőségü ahhoz, hogy minden egyes ország megtalálja a szocializmus épitésének legjobb formáit, a szocialista világrendszer erősitése, a szocializmus eszméi világméretü győzedelmes térhóditása érdekében. Éppen ezért ideológiai tevékenységünknek, propagandánknak elméletileg, elvileg kell elemeznie és kezelnie ezeket a problémákat.

Kimagasló sikereket értünk el az oktatás, a tudomány, a müvelődés terén is. Románia ma azzal büszkélkedhet, hogy tizéves kötelező általános oktatással rendelkezik, hiszen tudva lévő, hogy harminc évvel ezelőtt még több mint 35 százalék irástudatlanja volt. Az értelmiségiek százezreivel rendelkezünk, akik a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség soraiból emelkedtek ki; Románia ma nemcsak a maga számára szükséges müszaki és értelmiségi kádereket tudja biztositani, hanem müszaki támogatást és segitséget nyujthat szakkáderekben más országoknak is. Ezt érdemes hangsulyozni, mert szocialista rendszerünk nagy vivmánya ez, hiszen az egész nép általános kulturális szinvonalának emelése elválaszthatatlan uj társadalmunk létrehozásának müvétől.

Ezek az eredmények tükröződnek az egész nép anyagi és kulturális jólétének szüntelen emelkedésében. Véleményem szerint propaganda és ideológiai tevékenységünk vagy elhanyagolja, vagy egészen felületesen kezeli ezeket a problémákat; marpedig az, hogy körülbelül 20 év alatt a nép életfeltételeit országunk mai szinvonalára emeltük — ismerve azt az elmaradott helyzetet, amelyet örököltünk —, szintén olyan dolog, amely világosan tükrözi pártunk politikájának helyességét, ékesszólóan bizonyitja a szocializmus felsőbbrendüségét, mert csak ilyen feltételek között érhettünk el ilyen nagy eredményeket. Olyan kapitalista országokhoz viszonyitva magunkat, amelyek a multban a mi fejlődési szintünkön voltak, megállapithatjuk az általunk elért nagy sikereket, a Románia és ezen országok fejlődése között mutatkozó óriási különbségeket. S ezt nem azért, mintha az illető országok nem tudnának hasonló nagy haladást elérni, hanem, mert a kizsákmányoláson és egyes emberi alapuló kapitalista rendszer nem teremti meg a gyors fejlődéshez szükséges lehetőségeket és feltételeket ugy, amint ez az általunk épitett rendszerben történik.

Románia tehát olyan szocialista ország képét nyujtja, amely minden tevékenységi területen gyors ütemben fejlődik. Románia tekintélye mind a belpolitikai sikerek eredményeként — és talán mindenekelőtt a belső fejlődési sikerek eredményeként —, mind pedig a párt külpolitikájának valóra váltása eredményeként mérhetetlenül megnövekedett a világon.

Bárki látogat el napjainkban hazánkba, „felfedezi Romániát", észreveszi azokat a nagy megvalósitásokat, amelyeket a román nép a szocializmus éveiben rövid történelmi időszak alatt megvalósitott. A más országokból, köztük más társadalmi rendszerü országokból jövő emberek, akiknek más a felfogásuk az életről, de, akik azzal az óhajjal látogatják meg országunkat, hogy együttmüködési kapcsolatokat fejlesszenek ki velünk, elismerik, hogy eredményeink valóban csodálatra méltóak. Nem egyszer volt alkalmam — és azt hiszem, Önök közül sokaknak volt ilyen alkalmuk — hallani ezt a kijelentést azoktól, akik ellátogattak hazánkba. Tehát Románia tekintélye elsősorban a szocialista épitésre, népünk jólétének fejlesztésére irányuló politikájának következménye. Ez bizonyitja pártunk azon elvszerü elméleti tézisének a helyességét — amelyet azonban a propaganda és az ideológiai téren müködő dolgozóink szintén nem hangsulyoznak és nem hangoztatnak eléggé —, hogy minden egyes országnak a szocialista rendszer megteremtésében elért eredményei a fő hozzájárulást jelentik a szocializmus világméretü ügyéhez, hogy ez lényeges előfeltétel a proletár internacionalizmus erősitésében, a nemzetközi szolidaritás erősitésében. **(Hatalmas taps).**

Országunk nemzetközi helyzete mondhatnám rendkivül jó. Ismerik, miként fejlődnek kapcsolataink az összes szocialista országokkal; a békés egymás mellett élés elveinek szellemében cselekedve, Románia diplomáciai kapcsolatokat tart fenn 98 állammal, gazdasági és más jellegü kapcsolatokat több mint 100 országgal.

Románia nemzetközi együttmüködési politikája, az a politika, amely a jogegyenlőség, a nemzeti szuverénitás és függetlenség tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás elveinek nemzetközi sikon való érvényesitésére irányul, egyre erőteljesebb elismerésnek, mondhatnám egyöntetü elismerésnek örvend, mert ma már a világon senki sem meri és nem merheti tagadni ezeket az elveket, mert csak ezek képesek biztositani az államok közötti jó viszonyt, garantálni a biztonságot és a békét világszerte.

Elmondhatjuk tehát, hogy Románia belpolitikája és nemzetközi tevékenysége eredményekent, a földkerekség minden pontján barátokat szerzett magának, hogy ma olyan barátai vannak, amilyenek azelőtt soha sem voltak. Éppen ez a politika, amely annyi barátot szerzett neki, szavatolja a független és szuverén Románia szüntelen fejlődését és haladását, hozzájárulását az együttmüködés és a béke ügyéhez világszerte. **(Hosszan tartó taps.)**

Ugyszintén gyakorlatilag kapcsolatban állunk minden kommunista- és munkáspárttal, sok szocialista párttal, nemzeti felszabaditási mozgalmakkal, demokratikus és antiimperialista erőkkel. Pártunk, államunk tevékenyen támogatja azokat a népeket, amelyek fegyverrel harcolnak a gyarmati iga lerázásáért, az idegen uralom ellen, — s ez szintén hiven kifejezi azt a marxista-leninista, proletár internacionalista politikat, amely mindig jellemezte és ma is jellemzi kommunista pártunk politikáját. Következésképpen meggyőződéssel állithatjuk, hogy országunk belpolitikai és nemzetközi tevékenysége egyaránt ragyogóan bizonyitja a Román Kommunista Párt, Központi Bizottsága marxista-leninista politikai vonalának helyességét, hogy az uj társadalom épitésének általános igazságait Románia konkrét feltételeihez tudta és tudja alkalmazni.

Amint azt már számtalanszor hangsulyoztam, e nagy horderejü tevékenység során sok nehézséget kellett leküzdenünk; drágán kellett megfizetnünk azért, hogy megtanuljuk, hogyan épitsük fel az uj szocialista rendszert. E közben sok hiba is volt, sőt egyes visszaélések is történtek, megszegték a szocialista törvényességet.

Mindezek a visszaélések és a szocialista törvényesség e megszegései tulajdonképpen a marxista-leninista elveknek, a szocialista társadalom épitési normáinak durva eltorzitását, semmibe vevését jelentették. Ismeretes, hogy a Központi Bizottság, az egész párt erőteljesen elitélte ezeket az állapotokat és megtette az intézkedéseket következményeik felszámolása érdekében, megteremtve a kellő feltételeket ahhoz, hogy ilyen tények sohase ismétlődhessenek meg többé szocialista társadalmunkban.

Hazánk mai helyzetét elemezve, a leghatározottabban állithatjuk, hogy kommunista pártunk le tudta győzni a különféle nehézségeket, fel tudta számolni a fogyatékosságokat, hibákat, visszaéléseket, biztositani tudta a szocializmus sikeres megteremtését. Mindezen körülmények között a Román Kommunista Párt a társadalom politikai vezető erejének bizonyult — s éppen ezért élvezi az egész nép, a dolgozók tiszteletét és szeretetét, azokét, akik tantorithatatlanul megvalósitják bel- és külpolitikáját, amelyben egész szocialista nemzetünk létérdekeinek kifejezőjét látják.

Nagy változások mentek végbe Románia társadalmi szerkezetében. Erős munkásosztályunk van, amely a jogegyenlőség, a nemzeti szuverénitás és függetlenség tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás elveinek nemzetközi sikon való érvényesitésére irányul, egyre erőteljesebb elismerésnek, mondhatnám egyöntetü elismerésnek örvend, mert ma már a világon senki sem meri és nem merheti tagadni ezeket az elveket, mert csak ezek képesek biztositani az államok közötti jó viszonyt, garantálni a biztonságot és a békét világszerte.

Elmondhatjuk tehát, hogy Románia belpolitikája és nemzetközi tevékenysége eredményeként, a földkerekség minden pontján barátokat szerzett magának, hogy ma olyan barátai vannak, amilyenek azelőtt soha sem voltak. Éppen ez a politika, amely annyi barátot szerzett neki, szavatolja a független és szuverén Románia szüntelen fejlődését és haladását, hozzájárulását az együttmüködés és a béke ügyéhez világszerte. **(Hosszan tartó taps.)**

Ugyszintén gyakorlatilag kapcsolatban állunk minden kommunista- és munkáspárttal, sok szocialista párttal, nemzeti felszabaditási mozgalmakkal, demokratikus és antiimperialista erőkkel. Pártunk, államunk tevékenyen támogatja azokat a népeket, amelyek fegyverrel harcolnak a gyarmati iga lerázásáért, az idegen uralom ellen, — s ez szintén hiven kifejezi azt a marxista-leninista, proletár internacionalista politikat, amely mindig jellemezte és ma is jellemzi kommunista pártunk politikáját. Következésképpen meggyőződéssel állithatjuk, hogy országunk belpolitikai és nemzetközi tevékenysége egyaránt ragyogóan bizonyitja a Román Kommunista Párt, Központi Bizottsága marxista-leninista politikai vonalának helyességét, hogy az uj társadalom épitésének általános igazságait Románia konkrét feltételeihez tudta és tudja alkalmazni.

Amint azt már számtalanszor hangsulyoztam, e nagy horderejü tevékenység során sok nehézséget kellett leküzdenünk; drágán kellett megfizetnünk azért, hogy megtanuljuk, hogyan épitsük fel az uj szocialista rendszert. E közben sok hiba is volt, sőt egyes visszaélések is történtek, megszegték a szocialista törvényességet.

Mindezek a visszaélések és a szocialista törvényesség e megszegései tulajdonképpen a marxista-leninista elveknek, a szocialista társadalom épitési normáinak durva eltorzitását, semmibe vevését jelentették. Ismeretes, hogy a Központi Bizottság, az egész párt erőteljesen elitélte ezeket az állapotokat és megtette az intézkedéseket következményeik felszámolása érdekében, megteremtve a kellő feltételeket ahhoz, hogy ilyen tények sohase ismétlődhessenek meg többé szocialista társadalmunkban.

Hazánk mai helyzetét elemezve, a leghatározottabban állithatjuk, hogy kommunista pártunk le tudta győzni a különféle nehézségeket, fel tudta számolni a fogyatékosságokat, hibákat, visszaéléseket, biztositani tudta a szocializmus sikeres megteremtését. Mindezen körülmények között a Román Kommunista Párt a társadalom politikai vezető erejének bizonyult — s éppen ezért élvezi az egész nép, a dolgozók tiszteletét és szeretetét, azokét, akik tantoritha-

(Folytatása a II. oldalon)

másra uszitás politikáját folytassa, a szocializmus és a kommunizmus elleni politikát folytat — és ennek megfelelően, szocialista nemzetünk ellenségeként kell kezelni; Mi kibékithetetlen ellenfelei kell hogy legyünk a nacionalizmus minden formájának! Mi harcolunk a nemzeti fejlődésért, tiszteletben tartjuk a nemzetiségek jogait és küzdünk azok biztositásáért, együtt kivánunk haladni a kommunizmus felé és ezért nem szabad megengednünk semmiféle nacionalista, soviniszta uszitási kisérletet, bárki részéről jönne is az! Ezt ugy kell kezelni, mint a szocializmus és a kommunizmus ügyével szembeni ellenséges tevékenységet!

A magyar és a német nemzetiségü dolgozók tanácsaival történt találkozásainkon rámutattam, hogy elméleti-ideológiai tevékenységünk nem foglalkozik kielégitő mértékben ezzel a problémával. Ezért el is határozták, hogy a Társadalomtudományi Akadémia keretében egy intézetet létesitenek, hogy az külön ilyen kérdésekkel foglalkozzék.

A társadalom szerkezetében végbement összes átalakulások, a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség közötti közeledés, a nemzeti probléma helyes megoldása, és nemzetiségre való különbség nélkül az összes dolgozók közötti egység erősitése eredményeként, a román társadalom minden tevékenységi területen a szüntelen fejlődés, a homogénizálódás folyamatán megy át; szakadatlanul erősödik az egész nép egysége kommunista pártunk körül, a marxista-leninista ideológia alapján. **(Hosszan tartó taps.)**

Tisztelt elvtársak!

Egyes aktivisták és egyes párttagok feltehetnék a kérdést: ha ilyen nagyszerü sikereket értünk el minden tevékenységi területen, miért van még szükség erre az ideológiai vonatkozásu tanácskozásra? Vajon a bel- és külpolitikában elért eredmények nem elég világosan igazolják a párt marxista-leninista vonalát, e politika ragyogó megvalósulását az életben?

Igen, elvtársak. Az élet, a gyakorlat valóban naponta igazolta és igazolja pártunk marxista-leninista általános vonalának helyességét. De éppen azért, mert ilyen eredményeink vannak és ilyen helyes politikai vonalon haladunk, szükséges alaposabban elemeznünk azt is, hogyan tükröződik ez az ideológiai, elméleti tevékenységben, az összes romániai dolgozók nevelésének munkájában; mert ilyen körülmények között, amikor mind a belső szocialista fejlődés területén, mind pedig nemzetközi téren sikereink vannak, fennáll az önelégültség bizonyos megnyilatkozásainak a veszélye. Mondhatnám ugy is, hogy itt-ott már felütötték fejüket ilyen megnyilvánulások, s ezek elkerülhetetlenül bizonyos hanyagsághoz vezethetnek, ami egyébként már megmutatkozott az ideológiai, nevelő tevékenységben. Mi több, mondhatnám, hogy tulajdonképpen az ideológiai, elméleti tevékenység bizonyos lebecsülése mutatkozott meg.

Nagymértékben a szocialista átalakulás problémáira, a nemzetközi problémákra összpontositva figyelmünket, jogosan ugy vélve, hogy ez a lényeges a szocializmus megteremtésében, nem tartottuk állandóan szem előtt, hogy ugyanakkor szüntelenül növelnünk kell mind a párt, mind egész népünk szocialista öntudatának szinvonalát. Éppen ezért terjesztettem a Végrehajtó Bizottság elé az ismert javaslatokat, amelyeket az egyhangulag elfogadott, elhatározva a mai tanácskozás megszervezését és a párt Központi Bizottsága őszi plenáris ülésének összehivását az ideológiai tevékenység problémájának megvitatására.

Egyébként el kell mondanom — mint ahogy azt több elvtárs is elmondotta itt —, hogy még 1970 tavaszán felvetődött annak kérdése, hogy a Központi Bizottságban megvitassuk az ideológiai tevékenységet. A Központi Bizottság Titkárságában néhányszor már megbeszéltük ezt a kérdést. Az elmult 5—6 hónapban megbeszéléseink voltak az irókkal és a képzőművészekkel, a filmiparban, a televizióban és a sajtóban dolgozókkal, a propaganda osztályok titkáraival és vezetőivel, és ülést tartottunk a magyar, illetve a német nemzetiségü dolgozók tanácsával. Ezeken a tanácskozásokon széleskörüen megvitattuk és érdemben felvetettük a mai tanácskozásunkon szereplő problémák jó részét.

Igaz, hogy a nevelő, az ideológiai tevékenységben számos eredményünk van — ezeket megbeszéltük és ismerjük is valamennyien —, s ezek azt bizonyitják, hogy pártunk, az e területen dolgozó elvtársak arra törekedtek, hogy politikailag és ideológiailag felfegyverezzék a párttagokat, hogy biztositsák egész népünk szocialista öntudatának növekedését. Ezek az eredmények azonban nem állnak a mai követelmények szinvonalán és főleg nem állnak az egyéb tevékenységi területeken elért eredmények szinvonalán.

Ezekből a meggondolásokból kiindulva, a Központi Bizottság Titkársága májusban elhatározta a part Központi Bizottsága plenáris ülésének előkészitését. Igy tehát a Végrehajtó Bizottság elé terjesztett és a mai tanácskozáson megvitatásra került javaslatok célja irányvonalat adni a kérdéssel kapcsolatos párton belüli alapos vitához és ezen az alapon pártunk Központi Bizottsága plenáris ülésének előkészitéséhez, olyképpen, hogy a plenáris ülés ne a kezdetét jelentse az ideológiai problémák megvitatásának, hanem előkészithesse a párton belül lefolyt megbeszélések szintézisét, kijelölhesse a soron lévő feladatokat ezen a területen.

Elvtársak!

Mint ismeretes, a X. kongresszus fő feladatként jelölte ki a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtését. Ennek a feladatnak a kijelölésében Románia konkrét helyzetéből, a gazdasági és társadalmi-politikai fejlődésben elért eredményekből indultunk ki. Ez azt jelenti, hogy országunk a fejlődés ujabb történelmi szakaszába lépett. A X. kongresszus, a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének tézisét kidolgozva, egy uj ideológiai és elméleti kérdést állitott a párt elé. Mit értünk tulajdonképpen a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésén?

Elsősorban a termelőerők, az ipar, a mezőgazdaság és az anyagi javakat termelő más ágak sokoldalu fejlesztését tartjuk szem előtt, éppen abból a marxi-lenini tézisből kiindulva, amely szerint bármely társadalom haladásának, annál inkább a szocialista társadalom haladásának és következésképpen a kommunizmus épitéséhez szükséges feltételek megteremtésének alapvető tényezője a termelőerők fejlesztése.

Másodsorban szem előtt tartjuk a termelőerők helyes területi elosztását, amely arra hivatott, hogy munkafeltételeket teremtsen a dolgozóknak az ország minden övezeteben, s hogy társadalmi szempontból is biztositsa a munkásosztály jelenlétét valamennyi —

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS EXPOZÉJA

(Folytatás az 1. oldalról)

megyében. Alapjában véve, az összes megyék, az ország összes övezeteinek fejlesztése nemcsak gyakorlati, hanem elméleti kérdés is — s tudjuk, hogy Engels megkülönböztetett figyelmet szentelt ennek.

Szem előtt tartjuk továbbá országunk területének ésszerű megszervezését és jobb rendezését, uj városi központok megteremtését és a hazai községek és falvak életének tudományos alapokon történő megszervezését, hogy biztositsuk a falu fokozatos közeledését a városhoz, a falusi életfeltételeket a városi életfeltételekhez. Ezeknek az intézkedéseknek a nyomán nagyszabásu változások következnek majd be társadalmunk szerkezetében, ami ahhoz vezet majd, hogy még inkább növekszik a munkásosztálynak, mint az egész gazdasági és társadalmi élet fő erejének szerepe.

E gazdasági és társadalmi átalakulások eredményeként erőteljesen fellendül értelmiségünk, főleg a műszaki értelmiség, megnövekszik a tudomány szerepe, mint olyan tényező, amely egyre fontosabb helyet foglal el a szocialista társadalom egész szervezési tevékenységében.

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtéséről szólva, szem előtt tartjuk továbbá azokat a változásokat, amelyek a gépesités, az automatizálás és a kibernetizálás alapján következnek be a termelési tevékenységben és amelyek a fizikai és az értelmiségi munka közötti különbségek lényeges csökkentéséhez fognak vezetni.

Szem előtt tartjuk azt is, hogy a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitési folyamatában biztositsuk az egész nép életszinvonalának emelését, a feltételek megteremtését ahhoz, hogy egyre jobban kielégitsük a társadalom összes tagjainak igényeit. Ugyanakkor szem előtt tartjuk a kulturára erőteljes fejlesztését, az összes állampolgárok képzettségi szinvonalának emelését: gyakorlatilag 1990-ben országunkban biztositva lesz, hogy egész ifjuságunk részt vegyen a liceumi oktatásban.

A fejlett szocialista társadalom megteremtésére irányuló elgondolásunkban szintén szem előtt tartjuk a nemzeti jövedelem helyesebb elosztását a felhalmozási alap és a fogyasztási alap közötti helyes arány mind a bővitett szocialista ujratermelés biztositása érdekében — amely alapvető feltétele Románia gyors haladásának —, mind pedig a nép életszinvonalának megfelelő emelése érdekében. Ugyanakkor szem előtt tartjuk, hogy a fogyasztási alap elosztása a szocialista méltányosság szellemében történjék, természetesen fenntartva az elvégzett munka alapján és e munka társadalmi jelentősége alapján történő elosztás elvét, de csökkentve a különbséget a nagy és kis jövedelmek között, megtartva a méltányos, észszerü arányt.

Érthető, hogy ugyanakkor tudatos akciót kell kifejtenünk a termelési viszonyok tökéletesitésére és általában a szocialista társadalmunk tagjai közötti kapcsolatok tökéletesitésére.

Mindez azonban nem adna teljes képet arról, amit mi a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésén értünk, ha nem tartanánk szem előtt az emberek tudata átalakitásáért folyó tevékenységet is. A népnek tudatosan kell cselekednie a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének folyamatában felmerülő összes kérdések megoldása céljából, tudatosan kell megteremtenie jövőjét. Ez megköveteli, hogy megtegyük az összes intézkedéseket az ideológiai és nevelő tevékenység fokozásáért, amely tevékenységnek egyre fontosabb szerepet kell betöltenie az uj ember kialakitásában, a szocialista tudat fejlesztésében, az uj, szocialista társadalmunk épitéséért kifejtett egész tevékenységünkben.

A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitése munkát kell hogy biztositson valamennyi állampolgár számára; a munkának szükségszerüséggé és örömmé kell válnia a társadalom valamennyi tagja számára. Valamennyi honpolgárnak hasznos munkát kell végeznie!

Azon kell lennünk, hogy szüntelenül tökéletesitsük az egész társadalmi tevékenység szervezését, vezetését és tervszerüsitését. Mindezt szorosan egybe kell kapcsolni a munkásosztály, az egész nép aktiv részvételével a társadalmi vezetésben, mivel a szocialista demokrácia csak igy bizonyulhat a világ legfejlettebb demokráciájának. Ez egyébként a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitésének, a kommunista társadalomba való átmenetnek elválaszthatatlan oldala és parancsoló követelménye.

Amint arra a párt 50. évfordulóján is rámutattam, ennek az alapvető célkitüzésnek a megvalósitása néhány ötéves tervet igényel, egy olyan időszakot feltételez, amely valószinüleg kinyulik az 1985—1990-es évekig. A román szocialista társadalomban csak akkor lesznek biztositva a feltételek ahhoz, hogy még jobban kielégithessék összes tagjainak igényeit, csak akkor vethetjük fel az uj szakaszba való átmenet kérdését, a kommunista társadalom fokozatos megvalósitását Romániában.

Mint ismeretes, az 1971—1975-ös uj ötéves tervvel rátértünk a X. pártkongresszus alapvető célkitüzésének megvalósitására. A Központi Bizottság ez év májusi plenáris ülése elhatározta Románia gazdasági fejlődési prognózisainak elkészitését az 1990—2000-es évekig, nemrég pedig párt- és állami bizottság alakult, amelynek ki kell dolgoznia ezt a rendkivül fontos munkát. Lényegében ezek a prognózisok képezik majd Románia sokoldaluan fejlett szocialista társadalmának fejlődési programját.

Az Országos Konferencia és a X. kongresszus határozatai alapján számos intézkedés történt társadalmunk vezetésének tökéletesitésére. Minden tevékenységi területen és minden szinten bevezettük a kollektiv munka elvét; rendkivül nagy sulyt helyeztünk és helyezünk a munkásosztály szerepének fokozására, a munkásosztály képviselőinek részvételére a gazdasági, társadalmi és állami szervek vezetésében, társadalmunk vezetésében. Megalakultak az igazgató és adminisztrativ bizottságok, intézményesitettük a közgyüléseket, amelyeken a dolgozóké, a munkásosztályé a döntő szó. Intézkedés történt arról, hogy a szakszervezetekben, az ifjusági szervezetek vezetőségében erőteljesebben hallassa szavát a munkásosztály, azok az emberek, akik közvetlenül a termelésben dolgoznak; ugyanilyen intézkedések történtek a pártszerveket illetően is. Átszervezzük a társadalmi ellenőrzést, amelyben a munkásosztálynak szintén fontos szerepet kell betöltenie.

Amint látják, a társadalmunk vezetésének tökéletesitését célzó összes intézkedésekben előtérben áll a munkásosztály, társadalmunk leghaladóbb osztálya, a legfőbb termelőerő, amely bebizonyitotta, hogy nagyszerüen tudja teljesiteni egész nemzetünk vezetőjének szerepét. **(Hosszan tartó taps).**

Ugyanakkor minden intézkedés keretében szem előtt tartottuk annak biztositását, hogy a párt, a párt szervei, a pártszervezetek erősitsék vezető szerepüket és tranvitsák a hazánk szocialista épitésével kapcsolatos tevékenység valamennyi szektorát. A szocializmus épitésében szerzett tapasztalatunk azt bizonyitja, hogy a párt vezetése nélkül nem lehetséges az uj rendszer megteremtése, hogy az elképzelhetetlen egy olyan élenjáró erő nélkül, amely fel van fegyverezve világos, marxista-leninista ideológiával, az emberi társadalom átalakitásának forradalmi ideológiájával. Ezért teljes figyelmet szentelünk és fogunk szentelni a párt erősitésének, vezető szerepe erősitésének, annak, hogy az összes pártszervek és -szervezetek, minden egyes pártag teljesitse azt a küldetést és felelősséget, amely a néppel szemben, a munkásosztállyal szemben, szocialista nemzetünkkel szemben hárul rá.

Ugyanakkor szem előtt tartjuk azt, hogy ebben az egész időszakban az államnak be kell töltenie az egész társadalomfejlesztési folyamat szervezője és vezetője szerepét, hogy erősitenünk kell állami szerveinket, tökéletesitenünk kell tevékenységünket, leküzdve a közülük sokban meghonosodott bürokratizmust, hivatalnoki tendenciákat, átalakitva őket élő szervekké, amelyek jól teljesitik a munkásosztály által rájuk bizott küldetést. A sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtése nem képzelhető el egységes vezetés nélkül, a demokratikus centralizmus erőteljes működése nélkül és ugyanakkor az állami szerveknek a munkásosztállyal, néppel való szoros kapcsolata nélkül, ánélkül, hogy ne egységes terv szerint tevékenykedjünk nemcsak a gazdaságban, hanem minden tevékenységi területen. Csak akkor biztosithatjuk szocialista társadalmunk előrehaladását — az egységes vezetésnek az alulról jövő kezdeményezéssel és tapasztalattal való harmonikus egybehangolása alapján —, ha egységes, általános perspektivában tevékenykedünk és ugyanakkor erősitjük a helyi szervek, a dolgozók jogait, autonómiáját, függetlenségét és kezdeményezését. Ellenzünk mindenféle anarchikus felfogást, mindenféle liberális elgondolást és ugyanugy ellene vagyunk a tulzott centralizmusnak, mindennemü olyan kisérletnek, amely gyengiteni akarja az állandó kapcsolatot a munkásosztállyal, a néppel.

Éppen a kollektiv munka elvének bevezetésével, az ugynevezett egyszemélyi vezetésről való lemondással kapcsolatos intézkedések bizonyitják, hogy a párt helyesen cselekszik a dolgozóknak és elsősorban a munkásosztálynak a társadalom vezetésébe való bevonásában. Ezek az intézkedések a legragyogóbb bizonyitékai szocialista demokráciánk állandó fejlődésének.

Mindezek az intézkedések bizonyitják, hogy állandóan nő annak a tudatos tevékenységnek a szerepe, amely az uj társadalmi megteremtése objektiv törvényeinek megismerését és alkotó alkalmazását célozza. Elmondhatjuk, hogy ezeknek a törvényeknek az ismerete és általában a vezetés tudományának az elsajátitása, az objektiv törvények felhasználása elsőrendü fontosságu tényezők a X. pártkongresszuson kijelölt feladatok sikeres teljesitésében. Ehhez azonban okvetlen emelni kell a párt- és állami aktiva, a vezető káderek, az összes párttagok politikai-ideológiai szinvonalát. A párt- és államvezetőknek, a párt- és állami aktivistáknak jó marxista-leninista ideológiai felkészültsége kell hogy legyen. Enélkül senki sem tudja teljesiteni a párt által rábizott feladatokat. Ezt azért hangsulyozom, mert ugy tünik, hogy egy olyan elképzelés ütötte fel a fejét, amely szerint vezető lehetsz mindössze bizonyos müszaki-szakmai ismeretekkel és ha törődsz a szakmai kérdések megoldásával. Nem, elvtársak, pusztán ez nem elég! Bármilyen jó szakember valaki — s nekünk szükségünk van jó szakemberekre és szorgalmazzuk is a szakmai ismeretek szinvonalának állandó emelését —, aki nem törekszik ideológiai-politikai ismereteinek állandó gyarapitására, az nem lehet párt- vagy államvezető. Lehet jó szakember, lehet jó tisztviselő, de nem lehet jó politikai vezető. De nekünk akapos marxista-leninista, ideológiai és elméleti képzettségü politikai vezetőkre van szükségünk, olyan emberekre, akik nem csak a párt határozatainak végrehajtására képesek — mert ez egy vezető számára nem elég —, hanem hozzá tudnak járulni pártunknak az országunk szocialista épitésére irányuló általános politikai irányvonalához, elméleti téziseinek a kidolgozásához is. A pártvezetők és a pártaktiva ideológiai szinvonalának emelése ezért válik döntő fontosságu problémává szocialista társadalmunk jó körülmények közötti előrehaladásának biztositása szempontjából. Természetesen, ezzel egyidejüleg foglalkoznunk kell az összes párttagok politikai szinvonalának, kommunista öntudatának fokozásával is, hiszen minden párttagnak munkahelyén aktivistának is kell lennie, aki harcol pártunk általános politikai vonalának megvalósitásáért; e politikát meg kell értenie, tudnia kell azt megmagyarázni, s meggyőzni másokat is ennek helyességéről.

Ezzel egyidejüleg, kulturális-nevelő és politikai tömegmunkánkat az egész nép szocialista öntudatának emelésére kell összpontositani. Amint már mondottam, ezen a téren is számos pozitiv eredményt értünk el. Ennek ellenére az ideológiai és nevelő munka elmaradt a társadalom általános fejlődése mögött. Igaz — s néhány elvtárs beszélt is erről —, hogy az öntudat fejlődése lassabban alakul ki, gyakran elmarad a termelőerők fejlődése mögött. Ugy vélem azonban, hogy a szocializmus feltételei között nem szabad megelégednünk ezzel a megállapitással, hanem a legnagyobb határozottsággal azon kell lennünk, hogy ne jussunk el ehhez az elmaradáshoz, s hogy biztositsuk a dolgozó tömegek tudatának állandó fejlődését, mivel a munkásosztály csak igy töltheti be szerepét, mint vezető osztály, s a sorsa urává lett nép csak igy épitheti tudatosan a jövőt; csak igy válhat valósággá a széles tömegek részvétele a társadalom vezetésében, a szocialista demokrácia csak igy bizonyulhat társadalmunk dinamizáló erejének.

Mi a munkásosztályt nem csupán a határozatok megvalósitására hivatott tömegnek tekintjük, hanem vezető osztálynak, amely tudatában van történelmi szerepének. Igy képzelték el ezt egyébként a marxizmus-leninizmus klasszikusai is és nem is képzelhető el másként! Nem beszélhetünk szocializmusról, ha nem tesszük még az intézkedéseket azért, hogy a munkásosztály, amelynek nevében kormányoznak, valóban betöltse vezető szerepét és részt vegyen a társadalom kormányzásában. **(Hatalmas taps.)**

Elvtársak!

A fenti megállapitásokból és megfontolásokból kiindulva, engedjék meg, hogy konkrétebben szóljak az ideológiai és kulturális nevelő tevékenység néhány kérdéséről.

Ahogyan azt itt joggal kifejtették, a szocialista épités éveiben a széles néptömegek körében végzett politikai-nevelő munkának fontos szerepe volt az egész nép erőfeszitéseinek egyesitésében, a szocializmus épitésére vonatkozó párthatározatok megvalósitásában. A IX. pártkongresszus után a politikai-ideológiai tevékenység még intenzivebben bontakozott ki.

Lényegesen emelkedett a párttagok és a dolgozók politikai szinvonala. Az egész nevelő tevékenység középpontjában a IX. kongresszus, az Országos Konferencia és a X. kongresszus dokumentumai, pártunk Központi Bizottságának más határozatai és dokumentumai álltak. A gazdasági, filozófiai tudományok, a társadalom vezetése, pártunk és államunk bel- és külpolitikája elveinek elméleti megalapozása terén olyan széles körü elméleti tevékenységet fejtettünk ki, amelyre a multban nem volt példa. Számos oktatási formát és tanfolyamot szerveztünk mind az aktiva, mind a párttagok tömege számára. Elmondhatjuk tehát, hogy az ideológiai szinvonal emelésére, a párt és annak káderei marxista-leninista nevelésére irányuló munka jelentős szerepet töltött be ebben az egész időszakban pártunk és államunk tevékenységében. Hangsulyoznunk kell tehát, hogy pártunk ideológiai és politikai tevékenységének is köszönhetően jó eredményekkel tudta alkalmázni a marxista-leninista elveket országunk feltételeihez, biztositani a szocialista épités előremenetelét. Gyakorlatilag nincs egyetlen olyan tevékenységi terület, ahol ne tükröződött volna ilyen vagy olyan formában ez a politikai-nevelő tevékenység. Ennek a munkának a gyümölcsei meglátszanak — mint azt itt több elvtárs hangsulyozta — abban, ahogyan a munkásosztály, a parasztság, az értelmiség, az összes dolgozók nemzetiségre való tekintet nélkül megvalósitják a párt bel- és külpolitikáját.

Mindezek ellenére nem mondhatjuk, hogy teljesen meg vagyunk elégedve, nem tekinthetünk el attól a számos hiányosságtól — egyesek nagyon komolyak —, amelyek még megnyilvánulnak az ideológiai és a nevelő-kulturális munkában. Gondolok elsősorban arra, hogy elméleti tevékenységünk még gyenge. Nem vetik fel határozottan, a dialektikus és történelmi materializmus szellemében az uj problémákat, amelyek felmerülnek társadalmunkban. Az előbbiekben utaltam a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom megteremtésének téziseire, amelyről nem mondhatjuk, hogy tul sokat beszéltünk vagy tul sokat tettünk volna ideológiai és elméleti megalapozásáért. Ugyszintén nem sokat tettek annak érdekében, hogy megmagyarázzák a társadalomban bekövetkezett változásokat, a munkásosztály szerepét, a fogyasztási és a felhalmozási alap közötti viszony problémáját, holott ezek nemcsak gyakorlati kérdések, hanem a szocialista társadalom épitésének elvi, elméleti kérdései is. És meg kell mondanunk, hogy e tekintetben még egyes felelős kádereknél is sok a zavar és félreértés. Ugyanez elmondható a szocialista elosztás kérdéséről, az anyagi érdekeltségről, a dolgozók uj minőségéről — mint tulajdonosok és termelők a társadalomban; mindezek nemcsak gyakorlati, hanem elméleti kérdések is, mivel ezekből vonjuk le a következtetéseket arra vonatkozólag, hogyan kell megoldani előrehaladásunk problémáit. Annál is inkább, mivel főleg az elosztással és a dolgozók uj minőségével kapcsolatos kérdésekben még bizonyos zavarok, félreértések tapasztalhatók, amelyek közvetlenül kihatnak mind a társadalmi viszonyokra, mind pedig a termelési folyamatra. Különösen az utóbbi években nagyon sok szó esik az anyagi érdekeltség szerepéről — s ez jogos is, hiszen nagy fontosságu az, hogy a fogyasztási alapot helyesen elosszuk a társadalom tagjai között, következésképpen anyagilag érdekeltté tegyük a termelőket. Egyes elvtársak azonban, különösen a gazdasági téren működők közül, de a párttevékenység vonalán működők közül is — csaknem teljesen megfeledkeztek az emberek tudatának szerepéről a pártprogram megvalósitásában.

Naponta találkozunk ilyen problémákkal; sokszor megvitattuk ezeket a gazdaságban működő elvtársakkal, de nem árt, ha megvitatjuk itt is. Szokássá vált, hogy amikor valamit meg akarunk valósitani, azt mondják, hogy ezért többet kell fizetnünk, mintha a munka után járó legfőbb elosztás, amit a fizetés képvisel, nem volna egyben anyagi érdekelttété tétel is, mintha azt, aki bizonyos munkát végez, nem azért fizetnék, hogy elvégezze azt. Ez a mentalitás ártalmas lehet nemcsak egyes káderek, hanem egyes dolgozók gondolkodásának és felfogásának alakulására, a munkásosztály, az egész nép szocialista tudatának kialakulására nézve is. Az anyagi érdekeltség kérdésével foglalkozva, egyetlen pillanatra se feledkezzünk meg a hazai munkásosztály uj lényegéről, arról, hogy a munkásosztály tulajdonos és termelő is, hogy ebben a minőségben köteles jól gazdálkodni a rábizott eszközökkel a társadalom szüntelen fejlődésének biztositásáért. Mindenkinek kötelessége maradéktalanul hozzájárulni szocialista társadalmunk általános fejlődéséhez, s ezért felelősséggel is tartozik.

Azzal amit mondottam, semmiképpen nem akarom lebecsülni hős munkásosztályunk, a dolgozók erőfeszitéseit, azt a lelkesedést, amellyel a párt politikájára válaszolnak; de fel akarom hivni a figyelmét azoknak, akik az ideológiai és elméleti tevékenység területén dolgoznak, hogy elhanyagolják az ilyen problémákat a dolgozók, a népünk körében kifejtett propaganda, nevelő tevékenységben.

A kommunista etika problémái, a társadalmi méltányosság problémái szintén nemcsak — hogy ugy mondjam — gyakorlati, hanem elméleti problémák is. Sokan vélekednek ugy, hogy helyes dolog, ha a kongresszusokon vagy bizonyos gyüléseken a társadalmi méltányosságról beszélnek, de azokat a gyakorlatban nem kell alkalmazniuk; akadnak olyanok, akik szeretnének minél többet kapni és minél kevesebbet adni a társadalomnak; olyan emberek ezek, akiket nem érdekel, mennyi az átlagos vagy a minimális jövedelem, s nem akarják megérteni, hogy a társadalom csak bizonyos határokon belül, az elért fejlődési szinvonalnak megfelelően biztosithatja a dolgozók jövedelmét; akadnak olyan emberek is, akik nem értik meg, hogy mindenki köteles minél többet adni a társadalomnak; ehelyett igyekeznek minél többet elvenni a társadalomtól, s főleg ugy, hogy ne dolgozzanak meg érte. Ez rendkivül komoly, ideológiai és nevelési szempontból rendkivül jelentős probléma.

A humanizmus és a szocialista demokrácia kérdéseit sem elegendő csak kinyilatkoztatni, elméletileg is kell foglalkoznunk velük, ki kell dolgoznunk e kérdések fejlődésének és gyakorlati érvényesülésének téziseit és ugyanigy kell foglalkoznunk a kommunistának a társadalomban elfoglalt szerepével és pozíciójával kapcsolatos problémákkal is. Az utóbbi időben mi keveset beszélünk erről, elvtársak. Még a pártba való felvételkor is kevés kérdés hangzik el ezzel kapcsolatban. Aki párttag akar lenni, annak ismernie kell a párt programját, tudnia kell, mit jelent kommunistának lenni. Az illegalitás éveiben, amikor mi beléptünk a pártba, tudtuk, hogy harcolnunk kell a burzsoázia és a földesurak rendjének megdöntéséért, tudtuk, hogy a börtön vár ránk; tudtuk, hogy harcolnunk kell a Szovjetunióval való barátságért, a világ munkásosztályával való szolidaritásért.

Ma már nincs burzsoáziánk, nincsenek földesuraink, nincsenek kizsákmányoló osztályaink. De vajon ez azt jelenti, hogy a kommunistáknak már nincsenek társadalmi kötelességeik? Vajon ez azt jelenti, hogy már nincs semmilyen különbség a párttagok és a pártonkivüliek között? Véleményem szerint ebben az irányban is cselekednünk kell. Tevékenységünk egyik fő feladata ezeknek a kérdéseknek az elméleti megalapozása. A kommunista az élvonalban kell hogy harcoljon a régi ellen, a burzsoá mentalitás maradványai ellen, a miszticizmus különböző formái ellen, bizonyos kivülről jövő befolyások ellen; a kommunistának harcolnia kell a szocializmusért, törődnie kell azzal, hogy megfelelően oldódjanak meg a munkásosztály problémái, harcolnia kell a munkásosztály társadalmi vezető szerepének érvényesitéséért, a társadalmi méltányosság gyakorlati megvalósitásáért.

A kommunista példaképet kell hogy legyen, kell hogy tudjon harcolni a társadalomszervezés kommunista elveinek, az uj életelveknek a megvalósulásáért. Nem mondhatnám, hogy ideológiai tevékenységünk kellőképpen foglalkozik ezzel a problémával.

Fontos problémák vannak azzal kapcsolatban is, hogyan kell hatniuk a különböző törvényszerüségeknek, mint például az értéktörvénynek a szocializmus körülményei között. Jól tudjuk, hogy ma e tekintetben is sok a konfuzió, különböző tézisek vannak. Pártunk nem kerülheti meg ezeket a kérdéseket — vagy ahogy mondani szokták — nem tehet ugy, mint aki nem lát és nem hall. Ezek a kérdések lényegében fennállnak és kötelességünk foglalkozni velük, megvitatni őket, a mi felfogásunkkal kell felvértezünk a pártot ugy, ahogy mi értelmezzük a dolgokat és ahogy mi cselekszünk ezekben a kérdésekben. Jól tudják elvtársak — és főleg azok, akik a gazdasági szektorban dolgoznak —, hogy ebben a kérdésben a legkülönbözőbb véleményekkel találkozunk. Most nem akarom elmélyiteni, de ez egy olyan kérdés, amely felett ideológiai és elméleti tevékenységünknek el kell időznie és, amelyet végig tisztáznia kell éppen azért, hogy egész pártunkat világos irányvonallal fegyverezzük fel e téren. A szervezés, a vezetés és a tervezés kérdései — hogy ugy mondjam —, nemcsak szervezési kérdések: ezek elméleti, ideológiai problémák is és mint ilyenekre kellő gondot kell forditanunk rájuk.

Egy másik kérdés, amelyre gondolom, nagyobb figyelmet kell forditanunk, s amelyre lényegében már a Végrehajtó Bizottság és a kormány legutóbbi ülésén is utaltam, azzal kapcsolatos, hogy a nemzetgazdaság, társadalmunk fejlődése érdekében jobban kell hasznositanunk a saját kutató, müszaki és munkás erőinket. Nem a legjobb szokás elvtársak, hogy csak arra figyelünk, ami máshol, külföldön történik, hogy mindenért importhoz folyamodunk. Ez azt mutatja, hogy egy olyan felfogás létezik, amely szerint minden jó, ami külföldi, egy olyan — hogy ugy mondjam — hajlongásféle minden külföldi és főleg nyugati termék előtt, legyen az jó vagy rossz. Egyesek már nem is müködése szerint itélnek meg egy gépet, hanem aszerint, hogy mennyire híres a gépet előállító cég. Tehát létezik bizonyos mentalitás, amellyel szemben ideológiai tevékenységünk nem foglalt állást, egy olyan felfogás, amely veszélyessé kezd válni előrehaladásunkra nézve, egy olyan magatartás, amely hajbókol mindaz előtt, ami idegen. Tudják jól, hogy a multban Ceaușescu verseiben birálta és kigunyolta az ilyen mentalitásokat. Annál inkább kell ezt tennünk napjainkban. Szükséges, hogy televizionk, ahelyett, hogy kigunyolna egy igazgatót, aki nem ismer idegen nyelvet, üzzön csufot abból, aki hajbókol a külföld előtt, aki ismerve egy idegen nyelvet, csak azt beszéli, szégyell románul beszélni! Sajnos nálunk még vannak olyan snobok, akik mintha szégyellnék beszélni népük nyelvét. Milyen emberek ezek? Kinek a kenyerét eszik ők? Nem a népét, a munkásosztályét, a parasztságét? Ez is hozzátartozik a minden idegen előtti hajbókolás fogalmához. Nem akarom, hogy félreértsenek. Mi az idegen nyelvek tanulása mellett vagyunk, ez egy szükségesség! Ellene vagyunk azonban a hajbókolásnak mindaz előtt, ami idegen, a saját nyelv, saját nemzet lealacsonyitásának. Ez két különálló dolog.

Tehát ez egy elvi kérdés — és hogy visszatérjek a gazdaságra, ennek egy más vonatkozása is van: ez a bizalmatlanság megnyilvánulása is a munkások, a technikusok, a tudományos dolgozók saját erői iránt, a bizalmatlanság megnyilvánulása munkásosztályunkkal szemben. Márpedig köztudomásu, hogy amikor feladatokat tüztünk ki a munkások, a technikusok, a mérnökök és a kutatók elé, számos bonyolult kérdést oldottunk meg. Még egyes jelentős felszereléseknél is, végül is a román technikusokat kellett odatennünk, hogy megoldásokat találjanak és biztositsák jó müködésüket. Miért ne tennénk azonban ezt már kezdettől fogva? Miért ne tennénk oda technikusainkat, hogy dolgozzanak, hogy tökéletesitsenek egy berendezést, hogy tovább fejlesszék a technikát? Itt az ideje annak, hogy elvi, elméleti, ideológiai szempontból is szilárd álláspontra helyezkedjünk ebben a tekintetben, s világosan megértessük valamennyi tevékenységi szektorban dolgozó párt- és állami aktivistákkal annak szükségességét, hogy előtérbe kell helyezni saját erőinket, saját munkánk és tudatunk, saját hozzáértésünk felhasználását, a munkásosztály saját erejének felhasználását — és csak ezután folyamodjunk importhoz.

Ez nem jelent sem nacionalizmust, sem nemzeti szüklátókörüséget, sem nemzeti elszigetelődést; ez a szocializmus épitésének biztos utját jelenti. Senki sem érhet el sikereket az uj rendszer épitésében, ha nem támaszkodik munkásosztályára, saját értelmiségére, népének legjobb tulajdonságaira. Természetesen ez egyben szoros együttmüködést is jelent a szocialista országokkal és más országokkal, széles körü részvételt az anyagi, a szellemi, tudományos értékek világcseréjében; de ne menjünk levett kalappal esdekelni, hanem mint egyenrangu partnerek, mint olyan emberek, akik tudnak dolgozni és küzdeni, hogy előmozditsák a társadalom anyagi alapjának, a tudománynak és a kulturának a fejlődését. Népünk soraiból sok értékes ember emelkedett ki.

Egy másik probléma, amellyel véleményem szerint többet kell foglalkoznunk elméleti tevékenységünkben, a párt és az állam szerepe. Noha valamennyien hangoztatják, hogy elismerik a párt vezető szerepét, mégis halljuk, amint egyesek ilyenformán beszélnek: jó, jó, megértem a párt vezető szerepét, de miért a müvészetben, miért az irodalomban is? Mit tehet a párt itt? S igy beszélnek más területeken is. Valóban ugy látszik, hogy teljes elméleti és ideológiai tisztázásra van itt szükség. A pártnak, mint az egész társadalmi tevékenység vezető erejének szerepéről szólva, nem szabad mellőznünk sem az oktatást, sem az irodalmat, sem a képzőmüvészetet, sem a zenét, sem a tudományt, sem valamely mas szektort, mert, amint arra rámutattam, mi a szocialista társadalom felépitésének problémáját nemcsak az anyagi alap szempontjából, hanem általános összefüggéseiben tekintjük, ami felöleli a társadalmi élet valamennyi anyagi és szellemi oldalát; tehát a párt vezetésének érződnie kell minden tevékenységi területen. Ezt a kérdést elméletileg, ideológiailag jól meg kell világitani, hogy többé ne létezzen semmiféle tisztázatlan kérdés. Ugyanugy szükséges, hogy teljes megértés létezzen az állam szerepét illetően is, mert a munkásosztály államának joga van beavatkoznia az irodalomba is, a képzőmüvészetbe is, a zenébe is, joga van csak azt megengedni, amit megfelelőnek tekint a szocializmus, szocialista hazánk érdekei szempontjából. Ez az állam szerepe társadalmunkban és igy lesz mindaddig, mig el nem tünik az állam! Sőt, a kommunizmusban is, amikor eltünik majd az állam, a társadalom nem engedi meg majd csak azt, amit a maga szempontjából hasznosnak tart!

Miért említem meg ujból ezeket? Mert egyeseknek ugy tünik, hogy először hallanak ezekről a kérdésekről. Ez azt mutatja, hogy nem tisztáztuk végleg ezeket a kérdéseket és nem hatottunk oda, hogy egyes emberek, akiknek az a szerepük, hogy másokat neveljenek, megértsenek elemi dolgokat, amelyek a tudományos szocializmus ábécéjét, a marxista-leninista ideológia ábécéjét jelentik.

Ime, ezért tartom szükségesnek, hogy ezeket a kérdéseket nyiltan tárgyaljuk, nem lanyhán, kimélettel, mert a dolgok ilyenfajta megvitatása ártalmas. Joggal mutattak rá itt egyes elvtársak, hogy mi vállalkoztunk egy uj társadalom megteremtésére, hogy ezt megvalósitottuk egy bizonyos szakaszig, hogy mindnyájan ugy fogjuk fel a szocializmust, mint egyedüli társadalmat, amely méltó életet tud biztositani a népnek. És egész népünk támogatja és jóváhagyja ezt a politikát. És akkor miért ne kellene világosan megvitatnunk egymás között: Milyen kell legyen a szocialista társadalom? Hogyan kell dolgoznia a pártnak? Hogyan kell dolgoznia az államnak? Hogyan kell dolgoznia a szakszervezetnek, az Iroszövetségnek, a müvelődésügyi bizottságnak? Üljünk tehát le, vitatkozzunk és tisztázzuk a dolgokat! Egyszer s mindenkorra véget kell vetni annak a mentalitásnak: „Ez az én birodalmam, s ebbe senki sem avatkozhat be.“ Egyetlen tevékenységi szektor sem lehet valakinek a birodalma. Mindenkit, akit egy minisztériumba, egy szövetségbe, egy szakszervezetbe küldenek dolgozni, a párt, a munkásosztály küldte oda és ha nem teljesiti megbizatását, félre kell állitani és olyan emberekkel helyettesiteni, akik meg tudják valósitani a párt politikáját. **(Hosszas taps.)** Mi felszámoltuk a feudálizmust és a kapitalizmust és nem engedjük meg, hogy valaki birodalmat létesitsen valamelyik tevékenységi szektorban! Néha azt mondják: „ez az én intézményem“, mintha az illető tulajdonossá vált volna. Noha egyesek semmit sem tettek, hogy hozzájáruljanak fejlődéséhez, mégis ezt mondják: „Ez az én intézményem, s hogy jön hozzá valaki ahhoz, hogy beavatkozzék az én intézményembe?“ Egyesek meg örökségül is akarják hagyni ezeket az intézményeket. Egyszer s mindenkorra véget kell vetni ennek a mentalitásnak minden tevékenységi területen! Vannak még igazgatók, akik vállalattulajdonosnak tekintik magukat, s mint ilyenek, ugy viselkednek a munkásokkal, mint a tulajdonosok, nem pedig mint a munkásosztály képviselői, akiket azért állitottak oda, hogy megóvják a munkásosztály érdekeit. És ez éppen ennek a felfogásnak és a mentalitásnak tudható be, amellyel szemben nem léptünk és nem lépünk fel kérlelhetetlenül és határozottan. Miért vetem fel mindezt? Azért, mert a problémák, amelyeket megvitatunk általánosabb kérdések — nemcsak arra vonatkoznak, hogyan irtak meg valamely könyvet, vagy hogyan festettek meg egy képet; ezért még nem tartottunk volna tanácskozást. Azért gyültünk össze, hogy megvitassunk alapvető kérdéseket, amelyek társadalmi viszonyainkra vonatkoznak, amelyek a társadalmi viszonyok megszervezéséről, társadalmi fejlődésünkről valott felfogásra és gondolkodásmódra vonatkoznak.

Igaz, hogy a külpolitika kérdéséről széleskörüen irnak, de nem mondhatnám, hogy tulságosan sokat foglalkozunk elméleti szempontból nemzetközi politikánk elveivel, a szocialista országok közötti kapcsolatok elveivel; néha hangoztatjuk ezeket, de

(Folytatása a III. oldalon)

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS EXPOZÉJA

(Folytatás a 11. oldalról)

nem fejtünk ki elméleti tevékenységet mindazért, hogy felfegyverezzük pártunkat, mindazért, hogy elősegítsük a kérdések általános tisztázását.

Mi aktívan küzdünk a fennálló nézeteltérések áthidalásáért a szocialista országok közötti egység és együttműködés erősítéséért. Tudják, hogy pártunk mindig a legfáradhatatlanabb harcosa volt a Szovjetunióval való barátságnak, hogy pártunk mindig tanulmányozta az első szocialista állam tapasztalatát és tanult abból, ahogyan ma tanulmányozzuk a világon keletkezett többi szocialista állam tapasztalatát is. A román forradalmárok forrón üdvözölték a Nagy Októberi Forradalmat és fegyverrel küzdöttek a fiatal szovjet állam megvédéséért. Állandóan támogattuk és foglalkoztunk azzal, hogy megszüntessük azt a politikát, amelyet a multban az uralkodó osztályok folytattak a Szovjetunió ellen, sikraszálltunk a Szovjetunióval való barátságért és együttműködésért. A felszabadulás után új, baráti és együttműködési kapcsolatokat valósítottunk meg a Szovjetunióval. Nagyra értékeljük és nagyra értékeltük az Októberi Forradalom jelentőségét, amely megnyitotta a világ forradalmi, szocialista átalakításának útját, a Szovjetunió szerepét a szocializmus fejlesztésében, az egész mai nemzetközi életben. Ugyanugy üdvözöltük a szocialista forradalom győzelmét más államokban, a szocialista forradalom győzelmét Kinában, amely szintén fordulatot jelentett a világ forradalmi történetében.

Ismerik azt a látogatást, amelyet Kinában és más ázsiai szocialista országban tettünk, azt a rendkívül meleg fogadtatást, amelyben részesültünk, mind a kinai párt- és államvezetők és a kinai nép részéről, mind Vietnam DK, a Koreai NDK és a Mongol NK párt- és államvezetői és népei részéről. A látogatások, amelyeket ezekben az országokban tettünk, a sorra került megbeszélések és a kiadott közlemények erős hatással lesznek a pártjaink és országaink közötti kapcsolatok fejlődésére, jelentősen hozzájárulnak a szocialista országok és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége erősítésének ügyéhez, a szocializmus és a világbéke ügyéhez. Ez pártunk marxista-leninista politikájának eredménye, annak, hogy gondot fordít az összes szocialista országokkal való együttműködési kapcsolatok fejlesztésére, fáradhatatlanul küzd az összes antiimperialista erők egységének erősítéséért. Ideológiai munkánkban többet kell törődnünk ezekkel a kérdésekkel, mert itt is teljes világosságot kell teremtenünk, hogy mindenki megértse, mi nagyra értékeljük a Nagy Októberi Szocialista Forradalmat, a Szovjetunió szerepét, nagyra értékeljük az összes szocialista országokat, a kinai forradalmat, a Kinai NK szerepét, hogy mindenki megértse, arra törekszünk, hogy a szocialista országok közötti kapcsolatokat a marxizmus-leninizmus, a jogegyenlőség elvére, a nemzeti függetlenség és szuverénitás tiszteletben tartásának elvére helyezzük. Ezek nemcsak gyakorlati kérdések, bár gyakorlati szempontból is nagy jelentőségűek, hanem nemzetközi elméleti fontosságu kérdések is, és nekünk nagyobb figyelmet kell rájuk fordítanunk, mint eddig. Ezzel kapcsolatban tanulmányokat kell kidolgoznunk az Októberi Forradalom jelentőségéről, a forradalom győzelméről a többi szocialista országban, a kinai forradalom jelentőségéről, valamint a szocializmus győzelméről a szocialista világrendszer országaiban, a szocialista világrendszernek a jelenkori társadalmi fejlődésre gyakorolt hatásáról — olyan tanulmányokat, amelyek hozzájárulnak pártunk tagjainak, egész népünknek az elméleti felfegyverzéséhez, olyan tanulmányokat, amelyek párt- és állami oktatásunk alapjául szolgáljanak.

Komolyabban kell megvitatnunk a nemzeti és a nemzetközi viszonyokat, főleg azért, mert ezekkel a problémákkal kapcsolatban sok a konfuzió, mindenféle téves elgondolás kering. Nekünk ebben a kérdésben is — elméleti és elvi síkon — tisztáznunk kell a nemzet, a nemzeti tényező szerepét, a nemzeti és a nemzetközi kölcsönhatást, azt, hogy ez a két tényező kölcsönösen feltételezi egymást, nélkülük nem biztosítható az előrehaladás. A proletár internacionalizmus kérdésével is foglalkoznunk kell a pártunk X. kongresszusán kijelölt irányvonal szellemében — nyiltan és világosan. Ugyanigy világosan kell megvitatnunk a gazdasági kooperáció kérdését, a szocialista integráció kérdését. Az integráció, mint fogalom a nemzetközi gazdasági nyelvezetben honosodott meg. Beszélnek a szocialista integrációról és a közös piacbeli integrációról. Nézzük meg, mit jelent ez elméleti és elvi síkon, fejtsük ki álláspontunkat, dolgozzuk ki pártunk világos orientációját ebben a kérdésben. Külön kell elemeznünk a kapitalista integrációval kapcsolatos tételeket és gyakorlatokat és külön a szocialista kooperációs kapcsolatok kérdését, a KGST-n belüli integráció formáival kapcsolatos kérdéseket. Mi a KGST-tagországokkal együtt levontunk bizonyos következtetéseket arra vonatkozóan, hogy mit jelent az integráció olyan értelemben, hogy az nem érinti a nemzeti függetlenséget és szuverénitást, nem vezet közös tervezéshez és államok feletti szervezési formákhoz. A kooperáció fejlesztésének és elmélyítésének célja biztositani a szocialista országok közötti teljes egyenlőséget, a kölcsönös előnyöket a problémáknak az önkéntesség szellemében, minden egyes szocialista ország érdekének megfelelően történő megoldását, minden egyes szocialista állam nemzetgazdaságának fejlődését és virágzását. Mindez arra hivatott, hogy hozzájáruljon a szocialista országok egységének erősödéséhez, a szocializmus érvényesüléséhez a világon. Azért kell ezekkel a kérdésekkel elmélyülten foglalkoznunk, hogy minden elvtársunk, kezdve a Központi Bizottság tagjaival, az aktivával, az egész pártal, az egész néppel, jól ismerje álláspontunkat. Foglalkoznunk kell a Közös Piaccal is; ez is elvi kérdés. Elemezzük ezeket a jelenségeket és vonjuk le a következtetéseket ezekkel és más olyan jelenségekkel összefüggésben, amelyek nemzetközi szinten mutatkoznak, amelyeket elemezni kell, s amelyekre választ kell adjunk. Nincs értelme megkerülni az élet által felvetett problémákat. Sokféle jelenség tanul lehetünk a mai világban; ezeket megfelelően, a világról és az életről alkotott felfogásunk, a dialektikus és történelmi materializmus álláspontjáról kell értelmeznünk, s választ kell adnunk az említett jelenségekkel kapcsolatban felmerülő kérdésekre.

Ideológiai és elméleti szempontból átfogóbban és elvszerüen kell kezelnünk a nemzeti felszabadítási harcnak és elsősorban a nemzeti államok fejlődésének kérdését, mert ez szintén nagy jelentőségü egész nemzetközi tevékenységünk szempontjából. Szükséges nagyobb mértékben foglalkoznunk a fejlődő országok problémáival, a kis és közepes országok szerepével a mai nemzetközi életben — nemcsak gyakorlati, hanem elméleti szempontból, az imperializmus ellen, a világ demokratikus átalakításáért folyó harc szempontjából is.

Szükséges, elvtársak, elemeznünk a mai kapitalizmust, imperializmust is, mert már nem elégedhetünk meg a régi tézisek ismétlésével, hiszen jelentős változások mentek végbe, s ha ezeket nem vesszük figyelembe, néha téves következtetésekre jutunk.

Egész sor más probléma merül fel a kommunista és munkásmozgalom fejlődésével, a kommunista pártok közötti, az antiimperialista erők, a demokratikus mozgalmak közötti kapcsolatokkal összefüggésben; olyan problémák ezek, amelyeket szintén széleskörüen meg kell vitatni ideológiai és elméleti tevékenységünk során. Általában ugy vélem, hogy pártunk ideológiai, elméleti tevékenységében foglalkozni kell a mai életben felmerülő összes problémákkal, nyiltan, marxista-leninista szellemben kell kezelni ezeket, olyan felfogást és világos vonalat kell kidolgozni, amely alapul szolgál a párt, a munkásosztály, népünk felvértezésének egész ideológiai munkájához.

Meg kell értenünk, hogy egész ideológiai tevékenységünket a munkásosztály világ- és életszemléletére, a dialektikus és történelmi materializmusra kell alapoznunk. Csak igy járulhatunk hozzá a marxizmus-leninizmus továbbfejlesztéséhez a mai kor feltételei között.

Ezzel kapcsolatban ugy vélem, elméleti és ideológiai munkánk egyik fogyatékossága az a tény, hogy a vezető munkát végző aktivisták kevesét foglalkoznak — sőt, egyesek egyáltalán nem foglalkoznak — az elméleti kérdésekkel és tulajdonképpen hagyják, hogy csak az elméleti tevékenységben specializált elvtársak foglalkozzak ezekkel a kérdésekkel. Márpedig, mint ahogy a tudomány egyetlen területe sem fejlődhet, ha nem áz élethez kapcsolódik, a társadalmi kérdésekkel kapcsolatos elméleti tevékenység — ami szintén tudományos tevékenység — sem valósítható meg az irodából, olyan emberek részéről, akik különböző értekezésekkel és tankönyvekkel, mindenféle folyóirattal bástyázzák magukat körül s ezekből igyekeznek levonni a következtetéseket. Elméleti tételeket csak azok dolgozhatnak ki, akik aktivan kiveszik részüket a forradalmi harcból, a szocialista építés harcából, akik e harc első soraiban küzdenek. Maguk a marxizmus-leninizmus megteremtői nem voltak irodai tudósok, hanem politikával foglalkozó emberek, a forradalmi harc megszervezői és vezetői — és elméletük éppen ezért reális és felel meg az életnek, alapvető tételeik éppen ezért egyetemes érvényüek. Máskülönben továbbra is olyan „elméleti munkákkal" fogunk találkozni, amelyek tulon-tul ismert igazságokat ismételgetnek, 50—100 évvel ezelőtt kidolgozott tételekkel, amelyeket igényesebben, kacskaringósabban tárnak elénk — hogy nehezebben lehessen ezeket megérteni —, de amelyek semmi ujat nem mondanak és semmivel sem járulnak hozzá a marxista-leninista tudomány fejlesztéséhez. Ezért ugy vélem, parancsoló szükségesség, hogy az elméleti és ideológiai kérdésekkel elsősorban pártunk vezető káderei foglalkozzanak, a Központi Bizottsághoz közel egész lentig: a párt kollektiv vezető szerveinek időnként meg kell vitatniuk ezeket a problémákat, hogy megfelelő következtetésekre jussanak, amelyek kötelező orientációt jelentsenek egész pártunk számára. Csupán igy végzünk majd jó ideológiai munkát, biztositunk szilárd alapot a párt felvértezésére haladó felfogással.

Ezzel kapcsolatosan csupán meg akarom említeni itt is, hogy az állami vonalon dolgozó elvtársaknak is meg kell érteniük: ők nem csak szakemberek, hanem elsősorban politikusok; őket mindenekelőtt politikusi minőségükben tették elnökeknek, miniszterekné vagy igazgatóknak — és biztositaniuk kell a politikai vezetést — csupán másodsorban szakemberi minőségükben. Egy miniszter politikai vezető. Őt politikusi minőségben nevezték ki egy minisztérium élére, hogy küzdjön a párt vonala megvalósításának szolgálatában. Következésképpen, mindenkinek világosan meg kell értenie, hogy azokat ez elvtársakat, akiket odatettek valamely tevékenységi szektor vezetésére — ide sorolom a társadalmi szervezeteket, az alkotási szövetségeket is, —, politikusként léptették elő és nekik előtérbe kell helyezniük a párt politikájának megvalósításáért vivott küzdelmet az illető területen, hogy mindazok, akikkel dolgoznak, ismerjék és alaposan elsajátitsák a párt politikai vonalát.

Beszéltek itt a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájának szerepéről. Igaz, nemrég alakult meg, valamit kezdett is dolgozni, de szerintem keveset. Erőket összpontositottunk ott és az igényünk, hogy ez az akadémia — miként azt egyébként kezdettől fogva mondottuk — eszközül szolgáljon a párt és az állam vezetősége kezében az ideológiai tevékenység terén; ehhez azonban szükséges, hogy tevékenységében részt vegyenek a párt- és állami vezető káderek is, mert másként tevékenysége nem fog sokat javulni. Szorosabb kapcsolatnak kell lennie az elméleti tevékenység és a gyakorlati tevékenység között. Ez megköveteli, hogy az elvtársak még abban az esetben is, ha — miként a Munkaügyi Minisztérium nyelvezetén mondják — alapnormájuk az akadémián van, bekapcsolódjanak a politikai, a gyakorlati munkába, a vállalati és intézményi tevékenységbe, szoros szálak füzzék őket a munkásosztályhoz.

Ugyancsak számos javitást kell eszközölnünk pártoktatásunkban, kezdve a Stefan Gheorghiu Társadalmi és Politikai Akadémiával. Programját oly módon kell javitani, hogy az megfeleljen a pártvezetőségi káderek kiformálása követelményeinek, olyan pártvezetőket képezzen ki, akik jártasak a párt- és társadalomvezetés problémáiban és politikai tudományában. Az akadémia tevékenységének jelentős része párhuzamos más felsőoktatási intézetek tevékenységével. Ezt a dolgot felül kell vizsgálni. Nem szükséges, hogy két filozófia fakultásunk legyen, például — az egyik kommunista, a másik „állami vonalon". **(Élénkség a teremben.)** Hiszen társadalmunknak csak egyetlen filozófiája van! Oda kell hatnunk, hogy csak egy fakultásunk és egy filozófiánk legyen, a filozófiai fakultásnak pedig — bárhol lesz is, valószinüleg ugyancsak az egyetem keretében —, közvetlenül a Központi Bizottság irányitása alatt, a Társadalom- és Politikai Tudományok Akadémiájával szorosan együttműködve kell dolgoznia. Csak igy lehet marxista-leninista filozófiánk. Ugyszintén más alapra kell helyeznünk a diákok bevonását a filozófia számára. Ez nem szakmai, hanem kifejezetten ideológiai munka, s erre a szakra csak a párt által besorolt embereknek, csak azoknak kell menniük, akik pártaktivisták lesznek. Bármilyen tevékenységi szektorban dolgozzanak is majd mint filozófusok, marxista-leninista filozófusoknak kell lenniük. Mi semmilyen más filozófiát nem engedhetünk meg Romániában. Ez érvényes más humán fakultásokra is — az általános gazdaságpolitikai és történelemtudományi szakokra is; nekünk csak egyetlen történelmünk lehet, egyetlen felfogásunk a történelemről, a dialektikus és történelmi materializmus; semmilyen más felfogás nem létezhet a történelem oktatásában. Ugyanezt vonatkoztatni kell az irodalmi fakultásra is, amelynek mellesleg szólva nem az a feladata, hogy irókat gyártson, mivel a világon sehol sem létezik irói fakultás; iró lehet egy jó munkás, egy jó orvos és jó mérnök is, akinek van mondanivalója, aki ismeri az életet és aki tehetséggel rendelkezik és képes müveket alkotni. A filológián tanárokat kell nevelni és mindazoknak, akik elvégzik ezt a fakultást az oktatásban kell elhelyezkedniök, csak ezzel a feltétellel vegyék fel őket a fakultásokra.

Itt megállok és nem akarok más humán fakultásról is szólni. Azt hiszem világos, milyen uton kell haladnunk! Mindezekről sokszor tárgyaltunk az oktatásban működő elvtársakkal — megvitattuk ezt Malita elvtárssal is —, de keveset tettek ennek érdekében. Eljött az ideje annak, hogy ősztől kezdve átterjünk erre a szervezésre. Azért tettem ezt a kitérőt, mert a társadalomtudományi oktatás szorosan kapcsolódik a pártoktatáshoz, ezeket szorosan egybe kell fogni és egységes felfogás szerint lebonyolitani.

Az ideológiai munka terén felvetett feladatokkal kapcsolatban intézkedéseket kell tennünk egész pártoktatásunk — az állandó és az esti oktatás és többi okatási formáink — megjavitására. Meg kell továbbá értenünk, hogy bármilyen oktatási formával is rendelkezünk, ez nem helyettesitheti a közgyülést, amelynek főszerepet kell betöltenie a párttagok tevékenységének megszervezésében, a kommunisták nevelésében.

Ha általánosabban akarnók jellemezni ideológiai és propaganda tevékenységünket, azt, hogy ez hogyan hat ki az ideológiai, a kulturális élet különböző szektoraira, elmondhatnók, hogy sok helyen a langyos kényelmesség, a kispolgári engedékenység, a szilárdság hiánya ütötte fel a fejét. Egyes elvtársak ugy vélik, hogy ha nem bántanak meg senkit, ezzel bebizonyitják, hogy tudnak az emberekkel bánni, s igy nem birálják, nem vádolják majd őket valamilyen dogmatikus vagy merev magatartással, vagyis jobb, ha szelidséget tanusitanak. De mi nem vagyunk prédikátorok, elvtársak, mi kommunisták vagyunk! Nekünk nem kell kesztyüs kézzel bánnunk senkivel, nekünk elvszerü birálatot kell gyakorolnunk; ne sértsünk meg senkit, de azzal, hogy világosan vetjük fel a kérdéseket az emberek előtt, nem sértünk meg senkit. Ha nem vetjük fel világosan a kérdéseket az emberek előtt, azzal csak ártunk nekik is, rossz szolgálatot teszünk a pártnak, egész tevékenységünknek is. Ideje véget vetnünk ezeknek az állapotoknak. Egész ideológiai tevékenységünkben be kell vezetnünk a párt, a munkásosztály kombattiv, szilárd szellemét; a pártpolitikában, a marxista-leninista elvekben nem lehet engedményeket tenni.

Komoly intézkedéseket kell tennünk a kulturális-nevelő tömegmunka terén. A munkásklubok, a művelődési otthonok nem annyira nevelő intézmények, mint inkább szórakoztató, s meghozzá nevelés nélküli szórakoztató intézmények lettek. Végső soron pedig a szórakozás is a nevelés egyik módja, ha megfelelőképpen történik. Meg kell értenünk, hogy minden területen mindannak, amit teszünk, meghatározott értelme, meghatározott célja van. A munkásklubóknak, a falusi művelődési otthonoknak a politikai, a szocialista nevelés intézményeivé kell válniuk a munkások, a többi alkalmazottak, a parasztság, társadalmunk összes tagjai számára. Ezeknek az intézményeknek, természetesen az illető szervezetek — a szakszervezetek, a többi szervezetek, a megyei néptanácsok — irányitása alatt kell működniük, de lényegében mindezeknek a pártszervek vezetésével kell kifejteniük tevékenységüket lentről egész fel. A pártszervek kell hogy irányitsák, ellenőrizzék őket, a pártszervek kell hogy jóváhagyják programjukat és biztositsák a programok valóra váltását.

Szó volt a filmről is. Ezzel kapcsolatosan már tartottunk tanácskozást, most nem akarom megismételni az ott elmondottakat. Egyetlen dolgot hangsulyozok meg kell szüntetni a maradi, burzsoá felfogást népszerüsitő külföldi dekadens filmek importját. Az importfilmek névjegyzékét előzőleg az illetékes párt- és állami szerveknek kell jóváhagyniuk. Intézkedéseket kell tennünk ugyanakkor a hazai filmgyártás javitása érdekében is. Az összes filmszcenariumokat előzőleg a párt- és állami szerveknek kell jóváhagyniuk. Egyetértek a Baranga elvtárs által itt elmondottakkal, hogy végeredményben a művészi alkotások megrendelője a munkásosztály, a parasztság, népünk, következésképpen a forgatókönyv-iróknak, a rendezőknek olyan filmeket kell alkotniuk, amelyek megfelelnek kommunista nevelésünk célkitüzéseinek. A film nevelő eszköz. Ezen a téren fel kell számolnunk a liberális, kispolgári, anarchikus nézeteket.

A színházakban is felül kell vizsgálnunk a külföldi szinművek repertoárját. Sok a jó szindarab, a jó film, ezeket meg kell tartanunk, de le kell vennünk a müsorról azokat a darabokat, amelyek nem felelnek meg az általunk elképzelt népnevelési elveknek. Egyetlen szindarab próbáit sem szabad megkezdeni a párt- és állami szervek jóváhagyása nélkül. Szinházigazgatóinkat, kommunista szinészeinket kérdezem: miért játszanak olyan szindarabokat, amelyek nem felelnek meg elveinknek, erkölcsi felfogásunknak? Ők vajon nem felelnek azért, amit játszanak? Az illegalitás éveiben olyan hálaadó, demokratikus nézeteket valló szinészeink voltak, elvtársak, akik nem vállaltak szerepet reakciós szindarabokban; vajon kommunista szinészeink nem éreznek felelősséget az iránt, amit játszanak? És ez a kérdés érvényes az operára, az operettre, a többi együttesre is, amelyek tevékenységében komoly hiányosságok vannak és amelyeknek jóval nagyobb szerepet kell betölteniük ifjuságunk, népünk forradalmi nevelésében. Ezzel kapcsolatban arra van szükség, hogy a Központi Bizottság Titkársága az illetékes állami szervekkel, az alkotási szövetségekkel együtt programot dolgozzon ki olyan szinművek, zenei és koreográfiai alkotások kidolgozására, amelyek népünk forradalmi, hazafias harcából, a szocialista építés munkájából meritik témájukat, olyan alkotásokat, amelyek hozzájárulnak a tömegek szocialista öntudatának kialakitásához.

Felül kell vizsgalnunk a kiadói tevékenységet is. Nem arra utalok, amit román iróktól és költőktől adunk ki. Itt is vannak birálni valók, de most főleg a forditásokról beszélek. Vannak könyvek, amelyeket több tizezer példányban nyomtatnak, és amelyek a polgári életmódot dicsőitik, sőt dicsőitik a gyilkosságot, miatt jó román müveket nem adhatnak ki, azzal az indokkal, hogy nincs papir. Milyen nevelést végzünk mi? Milyen kommunista kiadói igazgatók és milyen kommunista nyomdászok azok, akik ilyen könyveket szednek? Nekünk az illegalitásban olyan nyomdászaink voltak, akik nem voltak hajlandók kinyomtatni, kiszedni bizonyos könyveket. Milyen kommunista kombattivitás ez? Milyen kommunistáink vannak a kiadókban? Intézkedéseket kell tennünk, hogy véget vessünk a dolgok ilyen állapotának, amelyre utaltam, hogy a román és az egyetemes irodalomból csak olyan müveket adjanak ki, amelyek a tömegek nevelését, az uj ember kiformálását szolgálják. Ugyanakkor el kell távolitani a könyvesboltokból mindazt, ami nem felel meg ennek az irányzatnak, felül kell vizsgálni a nyomtatások tervét, le kell állitani a meg nem felelő kiadványokat. Nagyobb rendet kell teremteni a forditások jegyzékének, az idegen nyelvü kiadásoknak a jóváhagyásában is. Természetesen a jövőben is kell forditanunk az egyetemes irodalomból, átvéve mindazt, ami jó a szocialista országok irodalmából és az egész világ haladó irodalmából egyaránt. Kiterjedt ez az irodalom és szükségünk van reá, lehetőséget kell nyujtanunk embereinknek, hogy megismerjék mindazt, ami értékes a világirodalomban — de ne hozzunk makulaturát, ne hozzunk olyan irodalmat, amely megmérgezi ifjuságunk lelkét.

Ezzel kapcsolatban tevődik fel a Művelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság tevékenységének kérdése is. Természetesen, elemezve a Művelődés- és Müvészetügyi Állami Bizottság tevékenységét, elmondhatjuk, hogy munkájában vannak jó dolgok is, de ez az intézmény nem gyakorolt megfelelő ellenőrzést a gondjára bizott szektorok felett, nem tanusitott kombattivitást országunk kulturális-müvészeti életének szilárd politikai-ideológiai irányitásában, inkább adminisztrativ szervként dolgozott. Meg kell mondanunk, hogy azok az elvtársak, akiket a párt az intézet vezetőségébe küldött dolgozni, nem teljesitették jól feladataikat. A bizottság elnöke felel általában az intézmény tevékenységéért, mig a vezetőség minden egyes tagja személy szerint felel a rábizott tevékenységi területért a párt, a társadalom előtt. Intézkednünk kell mind a bizottság megszervezésének javitásáról, mind pedig a munkájat illető felfogás megváltoztatásáról. Ennek a bizottságnak pártszervként kell dolgoznia, irányitania kell az egész kulturális-nevelő munkát, vezető szerepet kell betöltenie az összes müvészeti intézmények, az egész tömegkulturális hálozat irányitásában. Ennek a bizottságnak olyan harcos, szocialista müvészet megteremtésen kell munkálkodnia, ami megfelel a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus szellemében történő tömegnevelés követelményeinek. E feladatok teljesitésének biztositása érdekében meg kell erősitenünk a bizottság vezetését pártaktivistákkal; ennek az intézetnek az alkalmazottai nem lehetnek egyszerü tisztviselők: pártunk és államunk kulturpolitikája megvalósításának tevékeny aktivistái, szilárd és fáradhatatlan harcosai kell hogy legyenek. E célból szükséges intézkednünk a bizottság keretében müködő pártszervezet tevékenységének erősitéséről, az intézetben dolgozó káderek marxista-leninista kiképzésével kapcsolatos egész politikai munka erősitéséről. Szükséges továbbá, hogy a megyei bizottságok megtegyék a lépéseket a megyei kulturális és müvészeti bizottságok tevékenységének javitásáért, állandó irányitásukért. Tekintettel a kulturális tevékenység fontosságára a tömegek kommunista nevelésében, meg kell erősiteni a pártvezetést és -iranyitást országunk egész kulturális- müvészeti életében.

Sokszor beszéltünk az iskola szerepéről a fiatal nemzedék nevelésében és kiformálásában. Ugy tünik, hogy mindnyájunk számára világos ez a dolog. Nagy eredményeink vannak az oktatás fejlesztésében. Ennek ellenére a Központi Bizottság által megállapitott utbaigazitásokat és irányvonalakat ezen a területen sem tartották be teljesen. A minisztérium vezetősége, a rektorátusok, a tanügybeli kommunisták nehézkesen mozognak; egyesek tartózkodóak, mert megszokták a régi mentalitast és ha netalán a termelés behatol az egyetemre, vagy ha az egyetem közeledik a termeléshez, ugy vélik, hogy ez az egyetemi elv megszegését jelenti. A valóságban a dolgok nem igy állnak! A termeléssel való szoros kapcsolat révén az egyetem valóban a nép egyetemévé válik! Akkor fog szorosabban hozzáfüződni majd a munkásosztályhoz, a társadalom általános érdekeihez!

A jövő év elejétől kezdve gyökeres fordulatot kell tennünk az oktatás munkájában. Nem időzök sokat e kérdéseknél, mert külön ülést terveztünk a felsőoktatási tanáccsal és akkor vitatjuk meg ezeket bővebben. Csupán hangsulyozni kivánom, hogy véget kell vetnünk egyszer a negativ helyzeteknek, a huzavonának és annak a reménykedésnek, hogy a dolgokról majd megfeledkeznek és minden marad ugy, ahogy a multban volt — mert van ilyen mentalitás. Fel kell már számolnunk ezeket a hiányossagokat, mert felsőoktatásunk nem halad előre, ha nem füzzük hozzá a termeléshez, ha a diák a tanulmányok idején nem dolgozik a termelésben. Határozottabb intézkedéseket kell tennünk, hogy liceumainkban és tizéves általános iskoláinkban bevezessük a tanulók részvételét a termelésben. Felelősséggel tartozunk társadalmunk jövőjéért és ennélfogva fel kell számolnunk az általános iskolának, az általános müveltséget nyujtó liceumnak azt a mentalitását, hogy semmiféle szakmával nem rendelkező végzetteket bocsásson ki padjaiból. Milyen liceum az, amely olyan fiatalokat képez ki, akik szégyellik a munkát? Olyan liceumokra van szükségünk, amelyek a munka szellemében nevelják az ifjusagot, s megtanitsák dolgozni minden tevékenységi területen, mert minden társadalmilag hasznos munka megtisztelő munka; ebben a szellemben kell formálnia iskolánknak az ifjuságot! Az összes tanulóknak dolgozniuk kell a termelésben! Csak igy lesz olyan liceumunk, amely valóban előkészíti az ifju nemzedéket a szocialista és a kommunista társadalom számára.

Rendkivül nagy jelentőségüek az ifjuságunk általános, politikai és honpolgári nevelésével kapcsolatos problémák. Eleve le akarom szögezni, hogy a hazához, a szocializmus ügyéhez hüséges jó ifjuságunk van. Sok vállalatban az átlagos életkor 22—23 év, ami szemlélteti ifjuságunk szerepét a társadalom anyagi javainak termelésében. Ugyszintén fontos szerepet tölt be az ifjuság a tudomány és a müvelődés, az oktatás terén is, valamint a társadalmi élet más szektoraiban. Az ifjuság tulnyomó többsége egészséges erkölcsi álláspontot valk. Partunk nagyra értékeli ifjuságunk hozzájárulását a szocializmus építéséhez, a társadalmi életünkben betöltött szerepét.

Nem hunyhatunk azonban szemet bizonyos negativ megnyilvánulkozások fölött, még ha elszigetelt esetekről van is szó. Malita elvtárs arról igyekezett meggyőzni bennünket, hogy mivel rendkivül csekély az ilyen megnyilvánulás és elenyészően kis százalékot képvisel, nem kell tul nagy figyelmet forditani erre. De amikor az ifjuság neveléséről beszélünk, ha bizonyos fogyatékosságokról van szó, nem mérhetünk százalékokkal. Mi nem türünk a termelésben sem a munkadaraboknál selejtet, annál kevésbé az embereknél. Éppen ezért nem érthetünk egyet az Oktatásügyi Minisztérium vezetőségének ezzel a gondolkodásmódjával. Minden intézkedést meg kell tennünk, hogy minden egyes ifjut az életre neveljünk és készitsünk elő, hogy ne legyen semmiféle selejtünk. Egészséges elvekre kell helyeznünk a nevelőmunkát; ez az Oktatásügyi Minisztérium legfőbb feladata. Ezzel kapcsolatosan át kell szerveznünk és meg kell javitanunk a politikai-ideológiai ismeretek oktatásának egész rendszerét. A minisztérium nevelésügyi és társadalomtudományi igazgatóságai hivatalnokjellegüek, nem folytatnak alapos politikai irányitó munkát. A társadalomtudományok oktatása szintén nagy hiányosságokkal folyik. Ugy vélem, hogy az a határozat, amelyet évekkel ezelőtt hoztak, csökkentve a társadalomtudományok oktatását, téves volt. Néhány humanisztikai fakultás kivételével a társadalomtudományokat közömbösen kezelik. Sokan azok közül, akik társadalomtudományt adnak elő, nem teljesitik kötelességüket. Szilárd alapra kell helyeznünk a társadalomtudományok oktatását, felül kell vizsgálnunk az oktatási terveket és a tanterveket, növelnünk kell az órák számát és el kell érnünk, hogy a társadalomtudományokat minden tanulmányi évben oktassák. Be kell vezetnünk kötelező módon a társadalomtudományi vizsgát, mint alapvető vizsgát, amely nélkül egyetlen diák sem végezheti el a fakultást. Szocialista társadalmunkban nem válhat mernökké valaki, akinek nincsenek alapos kommunista ideológiai ismeretei. Sürgősen munkába kell állitanunk egy kollektivát, hogy őszig teljesen átszervezzük és felülvizsgáljuk a társadalomtudományok oktatásának egész kérdését. Ez lényeges kérdése a holnap szakembere képzésének.

A társadalomtudományokat előadó káderek alapjában véve pártaktivisták kell hogy legyenek, akiket a pártszervek válogatnak, ajánlanak. Vezessük be a felelős munkáju partaktivisták számára azt a kötelezettséget — akár rendelkeznek tanari cimmel, akár nem —, hogy oktassanak a társadalomtudományi tanszékeken.

A megyei bizottságoknak és pártunk Központi Bizottsága Titkárságának teljesen közvetlen vezetése és irányitása alá kell vennie az egész nevelő tevékenységet és általában az egész oktatási tevékenység lebonyolitását. A szakmai ismeretek oktatási folyamatát nem lehet elválasztani az egész nevelési folyamattól; mindez szerves egységet alkot. Felül kell vizsgálnunk a minden foku tanügyi káderek politikai oktatási rendszerét, a politikai tájékoztatási rendszert, amelyet nem szerveztek meg mindig jól és igy nincs meg a kivánt hatása. Az összes tanároknak, az összes tanitóknak, szakembereknek és nevelőknek is kell lenniük; ha nem felelnek meg mindkét feltételnek, nem tölthetik be ezeket a funkciókat.

Beszéltek itt a Kommunista Ifjusági Szövetség, a diákegyesületek, a pionirszervezet szerepéről. Azt hiszem, komoly intézkedéseket kell tennünk, hogy lényegesen megjavitsuk a KISZ, a diákegyesületek és a pionirszervezet tevékenységét. Ezeket a szervezeteket közvetlenebbül kell irányitaniuk és vezetniük a pártszervezeteknek, meg kell erősiteni ezeket a munkásosztály soraiból toborozott forradalmi szellemü, munkásszellemü káderekkel, hogy valóban megfeleljenek azoknak a követelményeknek, amelyeket a párt állit elénk az ifjuság nevelési munkájában.

Ugyanakkor oda kell hatnunk, hogy az összes pártszervek és -szervezetek tekintsék az ifjusági nevelő munkát elsőrendü fontosságu, állandó feladatnak, mert ettől függ a társadalom, szocialista nemzetünk jövője. Nagyobb sulyt kell helyeznünk arra, hogy az ifjuság megismerje a párt és a nép harci multját. Állandóan ismertessük a multbeli állapotokat, emlékeztessük arra, hogyan élt a multban a munkásosztály, az ifjuság, mert az ifjak csak igy érthetik meg jobban a mai eredményeket, jelenlegi körülményeiket. Ne felejtsük el, hogy ifjuságunk más körülmények között született és egyesek ugy vélik, hogy nekik minden kijár, hogy csak a társadalomnak vannak kötelezettségei, nekik viszont semmi kötelezettségük a társadalommal szemben. Nagyobb sulyt kell helyeznünk propagandánkban arra is, hogy feltárjuk a kapitalista világban uralkodó állapotokat, mert be kell ismernünk, hogy olykor kissé megszépitették az ottani reális helyzetet.

A külföldi gépbehozatalról be-

(Folytatása a IV. oldalon)

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS EXPOZÉJA

(Folytatás a III. oldalról.)

szélve és megállapitva, hogy egy gép vagy egy berendezés jó, megfeledkeztek arról, hogy, ha egy gép jó — noha ezt is ugyancsak munkások és mérnökök készitették — ez még nem jelenti azt, hogy a kapitalista rendszer is jó. Állandóan az ifjuság elé kell tárnunk az elnyomást és a kizsákmányolást, a gazdasági-társadalmi igazságtalanságokat, a kapitalista rendszerben élő fiatalok, dolgozók nehézségeit. Propagandánkban tükrözzük jobban a kapitalista országok dolgozóinak harcát a kizsákmányoló osztályok ellen, az elnyomási politika ellen, a kolonializmus és a neokolonializmus, az imperialistáknak az erőszakon és diktátumon, az agresszión és ujabb világháboruval való fenyegetésen alapuló politikája ellen. Tegyünk komoly intézkedéseket ebből a célból, dolgozzunk ki külön programot az ifjuság harcos szellemü nevelésére.

Ki kell fejlesztenünk ifjuságunkban a munkaszeretetet. Minden ifju értse meg, hogy bármely tevékenységi területen elő kell mozditani társadalmunk fejlesztését. Tegyünk határozott intézkedéseket, hogy senki se élhessen a produktiv tevékenységben való részvétel nélkül. Küzdjünk azon szülők mentalitása ellen is, akik rosszul értelmezett, tulzott gondoskodásból otthon tartják gyermekeiket, eltartják őket munka nélkül, segitik őket abban, hogy ne kapcsolódjanak be a társadalmi tevékenységbe. Ez maradi, kispolgári mentalitás. Foglaljunk nyiltan állást az ilyen mentalitással szemben, tekintsük ezt társadalmi kérdésnek. Egész ifjuságunknak be kell kapcsolódnia, részt kell vennie a munkában.

Határozottabban kell küzdenünk a misztikus, maradi nézetek ellen. A miszticizmus elleni küzdelem problémáinak szerepelnie kell a párt, a KISZ-szervezeteink politikai-nevelő tevékenységében. A politikai munkának, a társadalmi szervezeteknek, a közvéleménynek kell hatnia abban a harcban, amelyet a maradi szemléletek, a burzsoá életmód hatásai és mindenféle retrográd megnyilvánulás ellen vivunk. Az ateista nevelés hosszadalmas folyamat, állandó, szüntelen munkát feltételez. Tudományosan vértezzük fel a munkásosztályt, a parasztságot, az értelmiséget, az ifjuságot, hazánk összes állampolgárait a dialektikus materialista világ- és életszemlélettel. Ugyanakkor ifjuságunkat az összes fiatalok közötti barátság szellemében kell nevelnünk, nemzetiségre való tekintet nélkül, az egész világ — a szocialista országok és a többi országok — munkás, forradalmi fiataljaival való nemzetközi szolidaritás szellemében az imperializmus ellen, a szocializmusért és a békéért vivott harcban. A hazafias és az internacionalista nevelés szerves egységet alkot. Egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk arról, hogy fiataljainkat a haza iránti szeretet szellemében neveljük, arra neveljük, hogy bármikor készen álljanak forradalmi vivmányainknak, szocialista hazánk függetlenségének és szuverénitásának megvédésére. Azzal a felhivással fordulok kommunista fiataljainkhoz, egész ifjuságunkhoz, hogy mindig élen járjon a régi ellen folytatott harcban, a nemzeti elnyomás ellen, a szabadságért, az igazságért, a társadalmi méltányosságért folytatott harcban. Ma, amikor Románia uj társadalmi rendjét építi, a fiataloknak élen kell járniuk [illegible] marxista-leninista politikájának megvalósitásában, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom felépitésében, a kommunizmus győzelmének biztositásában. Maguknak a fiataloknak eltökélten kell harcolniuk a nevelési tevékenységben mutatkozó összes hiányosságok felszámolásáért: szervezeteiknek harci közösségekké kell válniuk a kommunista nevelés érdekében. Ifjuságunk csak ugy járulhat hozzá társadalmunk fejlődéséhez, ha — mint mondani szokás — kezébe veszi saját sorsát és a párt vezetésével, kommunista álláspontról dolgozik.

Szóba kerültek itt az alkotási szövetségek. Több izben találkoztunk az irodalom és a művészet terén dolgozó elvtársakkal. Sok jó dolog született, bár vannak még hiányosságok. Mint ismeretes, mi nem egyszer értékeltük az e téren elért eredményeket, különösen pedig legutóbb, a félszázados pártévforduló tiszteletére alkotott munkákat. De ezen a tanácskozáson is el kell mondanunk, hogy ebben a szektorban is vannak hiányosságok. A IX. és a X. kongresszuson kijelölt irányvonal, gondolom, éppen eléggé világosan meghatározta alkotási szövetségeink tevékenységének orientációját. Még a IX. és a X. kongresszuson leszögeztük, mit kivánunk irőinktól, a többi művészeti dolgozóból, az alkotási szövetségektől, megmondtuk, kit kell szolgálnia a művészetnek, miből kell hogy ihletődjön művészetünk. Nem akarom megismételni a már elmondottakat, ezért azt javasolom az elvársaknak, olvassák el a kongresszusi dokumentumok ide vonatkozó részeit, valamint a művészeti dolgozókkal tartott legutóbbi találkozón elhangzott beszédet, mert abban mindent elmondtam abból, amit ma elmondhatnék. Azt akarjuk, hogy a művészet és az irodalom a népet szolgálja, irjanak és alkossanak a munkásosztálynak, a parasztságnak, az értelmiségnek, az összes dolgozóknak. Az irodalmi és művészeti alkotásokban stilus- és formaváltozatosságot kivánunk. De, mint ahogy azt korábban is mondottam, a koncepció, az ideológia egyetlen egy kell hogy legyen: a munkásosztály forradalmi ideológiája és koncepciója. A művészetnek egyetlen célt kell szolgálnia: a szocialista, kommunista nevelést. A legteljesebb alkotási szabadságot, a képzelőerő legteljesebb kifejezését pártoljuk, de csak a mi világ- és életfelfogásunk szellemében. Gondolom, ez elég világos! Ebben nincs semmi uj; alaposabban meg kell érteni pártkongresszusaink határozatait és ezen a vonalon kell cselekedni.

Szeretnék azonban beszélni a szövetségek kommunistáiról. Vajon számukra nem létezik az a kötelezettség, hogy valóra váltsák a párt vonalát? A párt kongresszusainak és a Központi Bizottságnak határozatai nem kötelezők számukra is? Ugy vélem, igen. Még akkor is, amikor a párt illegalitásban volt, a kommunisták, valamint az irodalmi és művészeti társaságok többi demokratikus elemei állást foglaltak és harcoltak a haladó művészetért. Annál inkább kötelesek a kommunisták napjainkban harcos álláspontra helyezkedni. A kommunista köteles az Irószövetség, a Zeneszerzők Szövetsége, a Képzőművész Szövetség és a többi alkotói szövetség keretében egyaránt megvalósitani a párt vonalát, küzdeni és olyan irodalmi-művészeti munkákat létrehozni, amelyek hozzájáruljanak a tömegek szocialista öntudatának emeléséhez, amelyek sikraszálljanak pártunk politikai vonala megvalósitásáért. Nagyon komolyan kell gondolnunk erre, elvtársak; az alkotási szabadság kedvéért nem hunyhatunk szemet, nem engedhetjük meg, hogy bármilyen irodalmat irjanak. Nem engedünk meg semmiféle irodalmat, amely árthat népünk szocialista nevelésének. Nem értünk egyet és nem fogadunk el semmiféle szabadságot azon alkotások számára, amelyek a munkásosztály ideológiájától idegen felfogásokból ihletődnek. Romániában csak olyan művészet és irodalom fogadható el, amely a munkásosztály álláspontját vallja magáénak, amely a népet, a szocializmust, nemzetünket szolgálja. **(Élénk taps.)**

Szükséges — mint azt már hangsulyoztam —, hogy pártszerveink, minden szinten, gyakorolják e tevékenységi területek vezetői és irányitói szerepét. Az irodalmi-művészeti birálatnak kommunista birálatnak kell lennie. Az irodalmi lapoknak és folyóiratoknak teljes egészükben kommunistáknak kell lenniük. Nem szabad megengednünk semmiféle olyan kritikát, amely maradi esztétikai felfogásokat akar érvényesiteni. A sajtó a párt eszköze és annak a párt politikája terjesztését kell szolgálnia minden tevékenységi területen — beleértve az irodalmi és a művészeti tevékenységet is. Ez annál inkább érvényes, amikor a politikai sajtóról beszélünk. Általában ugy vélem, elvtársak, hogy a sajtó területén is — mind az irodalmi sajtó terén, mind pedig általában a sajtóban — egész sor intézkedést kell tennünk bármilyen liberális szellem ellen, amely lehetővé teszi, hogy olyan nézetek lássanak napvilágot, amelyek nem szolgálják a szocialista és a kommunista nevelést.

Szükségesnek tartom, hogy gyorsabban rendet teremtsünk a rádiónál és a televizióná. Azt reméltem, hogy Bujor Sion elvtárs valamivel világosabban nevén nevezi a dolgokat itt, annál is inkább, mivel néhány nappal ezelőtt rendkivül hosszasan beszélgettem vele a fogyatékosságokról és arról, hogy mit kell tenni a televizióná. Amikor elhatároztuk, hogy Bujor Sion elvtársat a televizióhoz küldjük, ugy küldtük oda, mint a Központi Bizottság tagját, mint pártaktivistát, hogy rendet teremtsen. Mi nem engedhetjük meg, hogy a rádió és a televizió olyan adásokat közvetitsen, amelyek tartalmuknál fogva nem járulnak hozzá cselekvően az ifjuság, népünk kommunista, hazafias, forradalmi neveléséhez. Sajnos meg kell mondanunk, hogy a rádió és a televizió által közvetitett sok szindarab, film, zenei és szatirikus program elősegitette a maradi felfogásokat, a dekadens kultura befolyását. Határozott intézkedéseket kell tennünk, hogy véget vessünk a rádió- és televiziópro gramokban továbbra is megmutatkozó hiányosságoknak, oda kell hatnunk, hogy ez az intézmény egész tevékenységével a tömegek szocialista nevelését szolgálja. Jól meg kell választani a televizió egész müsorprogramját: a filmeket, a szindarabokat, a zenét, a verseket. Nagyobb helyet kell elfoglalnia a munkásnak a televizió- és rádióadásokban. Hallgassunk meg munkások által tartott előadásokat is, mert meggyőződésem, hogy a munkásosztály, népünk jól fogja ezeket fogadni és ezek jól fogják szolgálni a szocializmus ügyét. **(Hosszas taps.)** Meg kell értenünk, hogy rossz szolgálatot teszünk azoknak az elvtársaknak, akiknek megengedjük, hogy zavaros, felületes munkákkal jelentkezzenek; az ilyen engedményekkel nem segitjük őket, hanem éppenséggel ártunk nevelésüknek és poziciójuknak. Ha nyiltan közöljük velük biráló véleményünket, eleinte, pillanatnyilag megharagusznak majd, de ez elmulik, mert a harag általában elmulik, és végül is meggyőződnek arról, hogy igazunk volt, hogy ez a szocializmus és a kommunizmus ügyét szolgálja.

Mi nagyrabecsüljük kulturális dolgozóink hozzájárulását, azt a hozzájárulást, amellyel előmozditották kulturánk fejlődését elősegitették. Nemsokára megünnepeljük Vasile Alecsandri születésének 150. évfordulóját és nagy figyelmet kivánunk szentelni ennek, egyik nagy irodalmi értékü elődünknek tekintve őt, a román nyelv harcosának, nemzetünk fejlődése harcosának. Mi nagyra becsüljük Eminescut is, Gogát is — mint irót, mert biráljuk és birálnunk kell őt politikai és filozófiai szempontból, nagyra értékeljük Rebreanut és a többi nagy irót és költőt. Értékeljük és fel kell használnunk mindazt, ami értékes, jó a multunkban, de meg kell követelnünk, hogy napjainkban kommunista álláspontunkról kiindulva alkossanak.

Nagyon komolyan kell felfogni azt a kérdést, hogy a televizióná és a rádióná vezessék be a munkásszellemet, a forradalmi kommunista elvszerüséget az egész tevékenységben. Kivánom, hogy azok az elvtársak, akiket nemrég küldtek oda, komolyan munkálkodjanak párt- és államvezetőségünk e határozatainak és utmutatásainak megvalósitása érdekében. Gondolnunk kell a televizió és a rádió kádereinek felkészitésére is, általában a sajtókáderek felkészitésére, mert nem forditottunk eleg gondot a kommunista ujságirókaderek képzésére. Egyesek ugy vélték, hogy egy fiatalember, ha mit tudom én melyik fakultásról diplomát hoz magával, automatikusan ujságiróvá vált. Itt is kommunista szellemben kell cselekednünk; a sajtóban dolgozó ujságirónak kommunista harcosnak kell lennie, pártaktivistának kell lennie e tevékenységi területen. Az uj ujságirói káderek kiképzése — valamint a meglévők továbbképzése — érdekében ujra létre kell hoznunk minden tevékenységi terület számára a politikai ujságiró iskolákat.

Általánosabban szólva, mindazoknak a politikai nevelésével kell kezdenünk, akiket odaállitunk, hogy másokat részesitsenek politikai nevelésben; ne bizzunk meg senkit ezzel a munkával mindaddig, amig nem győződünk meg arról, hogy ő maga megfelelő neveléssel rendelkezik és továbbitani tudja azt, biztositani tudja egész munkájában nézeteink terjesztését.

Elvtársak!

Amint arra már rámutattam, az ideológiai, politikai és kulturális-nevelő tevékenység egész pártunk egyik központi feladata. Minden jó eredményünk e tekintetben — és mint mondottam, sok jó eredményt értünk el — a pártszervek és -szervezetek, az e szektorban müködő kommunisták munkájának tulajdonitható. S ugyanigy az e téren mutatkozó összes fogyatékosságok, hiányosságok és hibák szintén az e területen dolgozó pártaktivisták, kommunisták hibái és fogyatékosságai. Ez alkalomból ismételten hangoztatni szeretném, hogy a pártvezetőség nagyra értékeli a megyei pártbizottságok, a párt- és állami szervezetek, az e területen dolgozó kommunisták tevékenységét, hozzájárulásukat a tömegek szocialista neveléséhez. De mindezt hangsulyozva nem hagyhatjuk figyelmen kivül a még fennálló fogyatékosságokat. Igy meg kell mondanunk, hogy a megyei pártbizottságok, a pártszervezetek tevékenységében hiányosságok mutatkoztak; ezek nem biztositották az alapos irányitást és ellenőrzést, s ezt a munkát olykor kizárólag azokra az elvtársakra bizták, akik közvetlenül ezzel foglalkoztak.

Elvártam, hogy a propagandával foglalkozó titkárok, akik itt beszéltek, többet mondjanak ezekről a dolgokról; a valóság az, hogy számos megyei bizottság nem vezeti az ideológiai-nevelő tevékenységet és nem foglalkozik vele ténylegesen, ezt a feladatot a pártkabinetekre bizta, egyes külön szervekre és bizottságokra, ez nem képezvén a párttevékenység központi problémáját. Márpedig az ideológiai-nevelő tevékenység, a dolgozók szocialista tudatának növelésére irányuló tevékenység vezetése a pártszervek és -szervezetek fő kötelezettsége és ezt a tevékenységet csupán a pártszervek és -szervezetek közvetlen és állandó vezetésével lehet kifejteni.

Hallottak itt beszélni néhány elvtársat, aki foglalkozott és foglalkozik az ideológiai tevékenység kérdéseivel a Központi Bizottságnál; részletesen beszéltek egyes elvtársak e tevékenységi terület fogyatékosságairól is, valamint az ebben a munkában megmutatkozott hiányosságaikról. Egyet kell értenem Trofin elvtárssal, aki felhivta Iliescu elvtárs figyelmét, nem korlátozódhatunk arra, hogy azt mondjuk: a kollektiv munka szellemében mindannyiunknak önkritikat kell gyakorolnunk, ez mindannyiunkra tartozik és intézkedéseket kell tennünk, hogy megjavitsuk munkánkat. Iliescu elvtárs néhány évet dolgozott az ifjuságnál — néhány hónappal ezelőttig. A multban dolgozott a propaganda osztályánál is, az osztály vezetője is volt. Nem lehet csupán általában beszélni arról, hogy nevelnünk kell az ifjuságot! Iliescu elvtárs maga is felelős azokért a hiányosságokért, amelyek megnyilvánultak az ifjuság soraiban végzett munka szervezésében. Ebben a tevékenységben bevezették az „intellektualista", a hivatalnoki szellemet, a munkás ifjuság elhanyagolásának, szerepe figyelmen kivül hagyásának szellemét — és erre akkor került sor, amikor Iliescu elvtárs vezette a munkát. És akkor, amikor ilyen jelentőségü problémát vitatunk meg, nem lehet, hogy egy olyan elvtárs, aki a párt vezetőségében van, aki felelt egy tevékenységi szektorért, ugy beszéljen róla, mintha ott sem járt volna. Mennyiben érvényes akkor az a tételünk, hogy egy kommunista komolysága azon mérhető le, hogyan tudja elemezni saját tevékenységét?

Hasonlóképpen Ilie Rădulescu elvtars is, aki régóta dolgozik a propagandában s a propaganda osztály vezetője, banális dolgokat mondott, felületesen beszélt. Márpedig propagandánkba, a Központi Bizottság osztályába szintén bevitték az „intellektualista", hivatalnoki szellemet; a munkásosztály szelleme gyenge Központi Bizottságunk ezen osztályának tevékenységében. Ez az oka a propagandánkban mutatkozó negativ helyzetnek, a szilárdság, a forradalmi, munkás kombattivitás hiányának, a harcos szellem eltompulásának. Ideológiai bizottságot alakitottunk s vannak más bizottságaink és kollektiv szerveink is az ideológiai munkához, de ezeket nem használták és nem használják ki megfelelően, noha én ugy vélem, hogy ezek valóban számottevően hozzájárulhatnának e tevékenységi terület problémáinak megvitatásához és megoldásához.

Igaz, hogy mi sokszor megvitattuk ezeket a kérdéseket a Központi Bizottság Titkárságában és futólag a Végrehajtó Bizottságban is, de megelégedtünk a megvitatással és nem tettük meg a szervezési intézkedéseket a megvitatott dolgok és elhatározások valóra váltásának biztositásáért. Meg kell mondanom, hogy ebből a szempontból bizonyos mértékig hibás a Központi Bizottság Titkársága is, mert nem szervezte meg, nem ellenőrizte, nem követte nyomon, hogyan ültetik át az életbe az elhatározásokat. Erről beszélve azonban, nem hunyhatunk szemet afölött, hogy az ideológiai-nevelő tevékenységgel a pártvezetőséghez tartozó különböző elvtársak foglalkoztak és foglalkoznak, akik közvetlen felelősséggel tartoznak és akiknek komolyan elemezniük kell munkamódjukat, megfelelő következtetéseket kell levonniuk a jövőre nézve, javitaniuk kell tevékenységüket a párt általános vonalának és határozatainak szilárd alkalmazása érdekében.

Abból a fontos szerepből kiindulva, amelyet az ideológiai és nevelő munka társadalmunkban betölt, meg kell tennünk az intézkedéseket, hogy sürgősen felszámoljuk az összes fogyatékosságokat, s igy e munka az egész párttevékenység központi feladatává váljék. A pártszervekben és -szervezetekben időszakonként meg kell vitatni az ideológiai, politikai és kulturális-nevelő tömegmunka kérdéseit. A pártszerveknek rendszeresen elemezniük kell azt a tevékenységet, amelyet a propaganda és kulturális-nevelő jellegü szervezetek és intézmények, valamint az ezek keretében dolgozó kommunisták fejtenek ki. Különös feladatok hárulnak a propaganda, nevelő és tömegtájékoztató intézményekben, az alkotási szövetségekben és a kulturális és müvészeti intézményekben dolgozó pártszervezetekre, kommunistákra. Ezeknek a pártszervezeteknek intenziv tevékenységet kell kifejteniük annak érdekében, hogy az illető munkaközösségekben, az intézményekben és szervezetekben, amelyekben tevékenykednek, mélységesen pártos, forradalmár, kombattiv szellemet alakitsanak ki, pártunk ideológiájának szilárd előmozditása érdekében mindazokban az akciókban, amelyeket kezdeményeznek, az egész hazai politikai nevelés és kulturalis-müvészeti élet kibontakozásában. A vállalatokban, a falvakon, az intézményekben a pártszervezeteknek munkálkodniuk kell azon, hogy egységesen vezessék és irányitsák a politikai-nevelő tevékenységet, amely pártvonalon, valamint a szakszervezetek, ifjusági, nőszervezetek, az ezen a téren feladatkörrel rendelkező többi szervek utján bontakozik ki, a tömegek kommunista nevelésének döntő irányaiba orientálva ezt az egész tevékenységet. A megyei bizottságoknak évente legalább egyszer plenáris ülésen alaposan elemezniük kell a politikai-ideológiai és a kulturális-nevelő munkát és megfelelő intézkedéseket kell tenniük e tevékenység tartamának szüntelen javitására.

Természetesen, az egész pártmunkában és minden tevékenységi területen a nevelő munka homlokterében a pártkongresszusok, a Központi Bizottság határozatainak, párt- és állami dokumentumoknak kell állniuk. Ez jelenti Románia számára az alkotó marxizmus-leninizmust és erre kell alapoznunk egész nevelő munkánkat minden tevékenységi területen. Annak érdekében, hogy megkönnyitsük pártunk politikájának tanulmányozását valamennyi kommunista, a dolgozók számára, olyan összefoglaló szöveggyüjteményeket kell megjelentetnünk problémák szerint, amelyek részleteket tartalmaznak a pártdokumentumokból, olyképpen csoportositva, hogy ezek nyujtsanak világos képet pártunk ideológiai orientációjáról a főbb tevékenységi területeken, a hazai társadalmi élet és a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseivel kapcsolatban. Hasonlóképpen, az RKP KB Titkárságának közvetlen irányitásával, olyan uj elméleti munkákat kell kidolgozni, amelyek kifejtik pártunk marxista-leninista politikájának és ideológiájának alapvető téziseit. Alapjában véve mindazok a problémák, amelyeket ma megvitattunk, a párt IX. és X. kongresszusának határozataiból fakadnak. Az uj azonban az, hogy a leghatározottabban felvetjük azt a kérdést, milyen intézkedések szükségesek e határozatok valóra váltásához, s hogy hozzálátunk e tevékenységi szektor munkájának uj alapon történő megszervezéséhez. E feladatok megvalósitásában, véleményem szerint, a legfontosabb az, hogy megtegyük a szervezési intézkedéseket, s biztositsuk az állandó irányitást és ellenőrzést. Ezzel kapcsolatban, ugy vélem, arra is kell gondolnunk, hogy a jövőben bizonyos javitásokat is eszközöljünk a pártaktivisták előléptetési módjában, oly értelemben, hogy ezután bárkit csak akkor léptethessenek elő pártmunkára, ha közvetlenül dolgozott szakmájában a termelésben, s csak miután termelési gyakorlatot végzett, miután megismeri az életet, a realitásokat, végezhesse a pártaktivista munkáját; ugyanakkor legyen köteles állandó kapcsolatot tartani az élettel, a munkásosztállyal, a termeléssel. Csak igy teremthetünk forradalmár, kommunista aktivistákat, akiket egész lényük a munkásosztályhoz, a néphez füz, akik eltökélt harcosai a szocializmus és a kommunizmus ügyének.

Meghallgattam ma több olyan elvtársat, aki itt felszólalt. Mondhatnám, hogy elsősorban azok az elvtársak, akik közelebb állnak az élethez — akár azért, mert közvetlenül a termelésből jönnek, akár mert a termeléshez közelebb dolgoznak — különösen kiemelkedtek azzal, hogy reálisabban, elvszerübben, kommunista módon vetették fel a kérdéseket. Általában ugy vélem, hogy az itteni vita kidomborította: az ideológiai téren dolgozó pártaktivaink számára, egész pártunk számára, egész népünk számára a marxista-leninista, kommunista nevelés, az ideológiai tevékenység kérdései rendkivüli fontosságuak, hogy a Végrehajtó Bizottság által kijelölt intézkedéseket a párt jövőbeli tevékenységére nézve rendkivüli jelentőségü intézkedésekként hagyták jóvá.

Hallottam itt egyes elvtársaktól, hogy kifejezésre jutottak volna egyes aggodalmak a multhoz való visszatérés tekintetében. Nem tudom, mit értettek vagy mit értenek azok, akiknek ilyen aggodalmaik vannak. Nem térhetünk vissza a multhoz, minthogy éppen erről a multról beszéltünk eddig, ezt bíráljuk és el vagyunk szánva arra, hogy nem engedjük meg többé az ilyen állapotokat. Tehát ehhez a multhoz nemcsak hogy nem térhetünk vissza, hanem fel is akarjuk azt számolni. Éppen igy nem lehet szó visszatérésről a még távolabbi mult negativ oldalaihoz, a visszaélésekhez, a törvénytelenségekhez. Ezek az állapotok letüntek és többé nem engedhetők meg, többé nem engedjük meg őket társadalmunkban. Nem értem tehát, miért aggódhat valaki ezzel kapcsolatosan. Mi megvitatjuk ma azokat az intézkedéseket, amelyek az ideológiai, politikai szinvonal emeléséhez, az uj ember, a szocializmus és a kommunizmus épitője kialakitásához, annak az embernek a kialakitásához szükségesek, aki tudatosan, sorsának uraként cselekszik a szocialista társadalom megteremtéséért. Ez szükségessé teszi a társadalom minden egyes tagja felelősségérzetének erősitését, a társadalmi együttélés normáinak betartását, a társadalmi fegyelem és rend megszilárditását. A szocialista törvényesség egyaránt feltételezi a visszaélések és a törvénytelenségek meggátolását, valamint a törvények, a társadalmi fegyelem és rend tiszteletben tartását. Csak akkor mondhatjuk el, hogy valóban eleget teszünk kommunista kötelességünknek, ha fellépünk a törvénytisztelet, a társadalmi fegyelem biztositásáért minden tevékenységi területen. Nem türhetjük sem az anarchiát, sem pedig a fegyelmezetlenséget! Ezek összeegyeztethetetlenek a szocialista társadalommal, amelyet épitünk, a sorsát kovácsoló ember tudatos cselekvésével. Nincs tehát arról szó, hogy visszatérjünk valamilyen multhoz, hanem arról, hogy szélesebb utat nyissunk a jövő felé, hogy megnyissuk az utat népünk kommunista jövője felé. **(Erős taps.)**

A kommunizmus felé való előrehaladás szükségessé teszi, hogy eltávolitsuk az utból mindazt, ami nehézségeket okozhat mind a termelőerők fejlesztésében, a termelési viszonyok tökéletesitésében, mind pedig a dolgozók szocialista tudatának növelésében, az uj ember kialakitásában. Az ideológiai és kulturális-nevelő tevékenység terén foganatositandó intézkedéseink minden bizonnyal fontos mozzanatot jelentenek az elmaradás felszámolásában ezen a téren, az ideológiai tevékenység javitásában, aminek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy a kommunista tudatot társadalmunk hatalmas forradalmi erejévé változtassuk.

Keserü csalódás vár azokra a külföldi hirmagyarázókra, akik ezekben az intézkedésekben szocialista társadalmunk vagy pártunk gyengülésének kifejezését próbálják felfedezni, valamint azokra is, akik arról irnak, hogy adminisztrativ intézkedésekhez fogunk folyamodni az ideológiai tevékenységben. Nem, uraim, a nevelő munka szerepének növelésére foganatositandó intézkedéseink szocialista rendszerünk erejéről, kommunista pártunk szilárdságáról és egységéről tanuskodnak! **(Taps.)**

Tévednek, uraim, s nem értik meg mit jelent a marxista-leninista ideológiai munka, amelyet nem lehet adminisztrativ intézkedésekkel folytatni, hanem csak neveléssel, a munkásosztálynak a világról és az életről vallott elvei szilárd érvényesitésével. Természetesen teszünk intézkedéseket, de ezek olyan intézkedések lesznek, amelyek kiküszöbölik tevékenységünkből az emlitett hiányosságokat, ezek politikai intézkedések, pártintézkedések lesznek és arra hivatottak, hogy hozzájáruljanak az összes erőfeszitések egyesitéséhez előrehaladásunk biztositására. **(Erős taps.)** Eltökélt szándékunk mindent megtenni, hogy társadalmunk nevelő eszközei ezt a célt szolgálják, a legemberségesebb és legdemokratikusabb célt a világon — a kommunista társadalom létrehozását. **(Taps).**

Végezetül engedjék meg, hogy kifejezzem pártvezetőségünknek azt a meggyőződését, hogy az összes pártszervek és -szervezetek, az összes kommunisták, a vezető munkával foglalkozókkal kezdve, mindent latbavetnek a párthatározatok megvalósitásáért. Az összes pártszervezetekben sorra kerülő viták kétségtelenül erőteljes pozitiv hatást gyakorolnak majd az egész nevelő tevékenységre. A Központi Bizottság plenáris ülése ilyképpen megvonhatja a párton belüli viták mérlegét és olyan határozatokat hozhat, amelyek megfelelnek az összes kommunisták véleményének. Ezek a viták és a plenáris ülés hozzájárul majd a párt vezető szerepének növeléséhez, szervezeti, politikai és ideológiai egységének erősitéséhez; ilyképpen a párt még jobban teljesitheti hivatását szocialista nemzetünk iránt, a szocializmus világügye, az antiimperialista harc ügye, a népek közötti együttmüködés és a világbéke ügye iránt. **(Hosszan tartó, erős taps.)**

Tájékoztató

1971
Július
13
Kedd

Napkelte 4.43 órakor, napnyugta 19.59 órakor. Az évből eltelt 194 nap, hátra van még 171.

■ 50 éve hunyt el Gabriel Lippmann Nobel-dijas francia fizikus.

■ televizió ■

KEDD, JULIUS 13.

10.00—11.00 Tévé-iskola — konzultáció matematikából és fizikából.
18.00 A tévé irodalmi szemléje.
18.30 Pioniroknak.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Románia 1975 — gazdasági adás.
20.20 Szinházi est: Vasile Alecsandri Despot Vodă.
22.10 Könnyüzene.
22.35 Jogi tanácsadó.
22.50 Hiradó.

■ filmek ■

DACIA: Előre, cowboy! (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45).

STUDIÓ: Aesopus (10, 12, 15, 17, 19, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

MUREŞUL: Én, Francisc Scorina (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21). Kedvező idő esetén 21 órakor a kerthelyiségben.

IFJUSÁGI: Fekete angyalok (11, 16, 19). Kedvező idő esetén 20.45 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: Az arany (11, 15, 17, 19).

PROGRESUL (Ujarad): Merre, ember (16, 19).

SOLIDARITATEA (Gáj): Nászéjszaka esőben (18, 20).

CFR (Grădiştе): Nyomozó az árnyékban (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Hallgatag szerelem.
PECSKA: A nyolcadik.
BOROSJENŐ: Az alvilág professzora.
KISJENŐ: Adelheid.
SZENTANNA: A halotthamvasztó.
NAGYLAK: Grisa őrmester.
KÜRTÖS: Oh, az a nagyapa.
PANKOTA: A döntő óra.
VILÁGOS: Imposztorok.
BOROSSEBES: Igy jöttem.
KÖRÖSBÖKÉNY: Dr. Mabusse láthatatlan karmaiban.
VINGA: A szarajevói merénylet.

■ rádió ■

Keddi müsorajánlásunk

BUKAREST I. 6.30 Reggeli torna. 8 Sajtószemle. 8.08 Zenés matiné. 8.25 Költői pillanat. 9.30 Kulturális atlasz. 10.30 Pionirok és iskolások müsora. 10.45 Operettrészletek. 11.05 Könnyüzene. 11.15 Gazdasági szemle. 11.40 Dalok a pártról. 12.10 Operarészletek. 12.30 Népzene. 14 A hét zeneszerzője: Hector Berlioz. 15.20 Ruha István hegedül. 16.15 Kórusok. 17 Rádió enciklopédia fiataloknak. 20 Dumitru Ghişe esti jegyzete. 20.05 Tiz kedvelt melódia. 20.55 Tudomány. 21 Román operarészletek. 22.55 Költői pillanatok.

BUKAREST II. 6—8.05 Reggeli zenés müsor. 8.05 Pionir adás. 8.20 Nicolae Secăreanu énekel. 9.10 Francia nyelvlecke. 9.35 A ploieşti-i Flacăra Prahovei zenekar müsorából. 11 Folklór feldolgozások. 11.30 Könnyüzene. 12.30 Zenés müsor Moszkvából. 14.05 Népzene. 14.30 A román föld emlékezete. 15.20 Népi táncok. 16.55 Orvosi tanácsok. 18.20 Szimfonikus zene. 19.30 Vasile Alecsandri müveiből. 20 Opera kalauz. 20.30 Rádió szimpozion. 21.30 Szülők, figyelem. 22 Nagy költőink megzenésitett verseiből. 23.45 Operettrészletek.

HIREK: 7. 9. 10. 11. 13. 15. 16. 22. 24 (Bukarest I): 6.05, 7. 9.30. 12, 13, 14. 16, 17, 19, 21, 23, 0.55 (Bukarest II.)

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomda: 120-77. Tip. I. P B A.